Egz. Obow. Okręgowy

Cena 20 groszy A

KURIER szczeciński

ROK IX CZWARTEK 5 LISTOPADA 1953 R. NR 264 (2721)

3200 ton węgla zaoszczędzili
w ciągu 3 kwartałów
marynarze
naszej floty handlowej

ZAŁOGI maszynowe statków (Polskiej Żeglugi Morskiej i Polskich Linii Oceanicznych), ucze stnicząc w międzywachtowym i międzystatkowym współzawodnictwie o racjonalną gospodarkę węglem, uzyskały w bież. roku poważne oszczędności.

W ciągu trzech kwartałów br. załogi kotłowe statków PMH zaoszczędziły ogółem ok. 3.200 ton wysokokalorycznego węgla.

Tak znaczne zmniejszenie zużycia węgla, które jest niższe od norm obowiązujących — stanowi wyraz przełomu, który dokonał się w naszej flocie — na odcinku gospodarki opałem. Jeszcze w roku ub. nie tylko nie zdołano uzyskać oszczędności, ale... niejednokrotnie nie potrafiono uniknąć poważnych nadpałów.

To osiągnięcie jest w dużej mierze wynikiem szerokiej akcji podnoszenia kwalifikacji fachowych palaczy kotłowych na statkach PMH przeprowadzonej w roku bież.

★ AGENCJA TASS donosi z Delhi, że 2 listopada ambasador ZSRR w Indiach M. A. Mienszikow wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi Indii dr Prasadowi. Ambasadorowi towarzyszyli urzędnicy ambasady ZSRR, których ambasador przedstawił prezydentowi. Podczas uroczystości obecni byli sekretarz generalny MSZ Indii R. K. Nehru, szef protokółu Czopra i inni wyżsi urzędnicy MSZ. Ambasador ZSRR i prezydent Indii wygłosili krótkie przemówienia. Po wręczeniu listów uwierzytelniających ambasador Mienszikow odbył rozmowę z prezydentem.

Ponad 750 robotników, techników i inżynierów
Stoczni Szczecińskiej stanęło
na WARTACH PRODUKCYJNYCH
Czerwone proporczyki
na stanowiskach roboczych
zakwitły nad całym krajem

WIELOTYSIĘCZNE rzesze ludzi pracy naszego kraju uzyskały już w Czynie Październikowym liczne sukcesy wytwórcze — dały wysoką ponadplanową produkcję, przyspieszyły tempo pracy na budowach, usprawniły swą służbę w transporcie itp. Zaciągając warty produkcyjne w dniach poprzedzających 36 rocznicę Rewolucji Październikowej ludzie pracy pragną uzyskać dodatkowo jeszcze wyższe wyniki produkcyjne, by to wielkie święto radzieckich przyjaciół i wszystkich ludzi pracy całego świata uczcić jak najgodniej.

MASOWO zaciągają warty produkcyjne dla uczczenia 36 rocznicy Rewolucji Październikowej stoczniowcy, budowlani i inni ludzie pracy Szczecina.

W Stoczni Szczecińskiej ponad 750 robotników, techników i inżynierów stanęło na wartach. Traserzy, kadłubowcy, ślusarze, to karze, silnikowcy, narzędziowcy postanawiają podnieść wydajność pracy, przyśpieszyć wykonanie swych zadań, dać w najbliższych dniach dodatkową produkcję. Np. załoga rurowni podniesie o 20 proc. wydajność pracy przy wyposażeniu statków. 27 wart indywidualnych i zespołowych zaciągnęli ślusarze stoczni za przykładem przewodniczącego oddziałowego koła ZMP — Miśkiewicza.

„Wzorem dla nas, — powiedział zaciągając wartę Miśkiewicz — są komsomolcy radzieccy, przodujący w pracy i walce o szczęście swojej Ojczyzny".

NA budowie bloku mieszkaniowego przy ul. Reymonta w Szczecinie wszyscy robotnicy zaciągnęli warty. Np. brygada murarska Majtyki, przez podniesienie wydajności pracy ma skrócić o dalsze dwa dni wykonanie zaplanowanych prac w dwóch klatkach schodowych.

Warty produkcyjne pełnią również robotnicy z budowy nowego Hotelu Robotniczego dla stoczniowców przy ul. Bankowej, z budowy Szkoły Podstawowej w Podjuchach pod Szczecinem, Domu Dziecka w Zdrojach i innych budowli.

TEZY DO DYSKUSJI PRZED II ZJAZDEM PZPR PRZYJĘTE PRZEZ IX PLENUM KC PZPR

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954—55 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej".

drukujemy na str. 2, 3, 4, 5, 6 i 7.

Dziś sala Filharmonii gości zespół marynarzy radzieckich

DZIŚ o godz. 17.30 w sali Filharmonii staraniem Wojewódzkiego Zarządu Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej odbędzie się występ zespołu pieśni i tańca marynarzy radzieckich dla społeczeństwa miasta Szczecina.

Wstęp wolny.

Skazanie bandy szpiegów i dywersantów w NRD

JAK podaje agencja ADN, przed sądem okręg. w Cottbus zakończył się proces bandy szpiegów i szkodników, którzy prowadzili robotę szpiegowską na terenie NRD z polecenia amerykańskich i zachodnio - niemieckich ośrodków szpiegowskich.

Sąd skazał głównego oskarżonego Wernera Lange na karę śmierci. Pozostałych oskarżonych sąd skazał na karę więzienia od 7 do 15 lat.

Cały kraj przybiera ODŚWIĘTNĄ SZATĘ
przygotowując się do uroczystości
na 36 rocznicę Rewolucji Październikowej

CAŁY kraj przygotowuje się do uroczystości związanych z 36 rocznicą Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Frontony fabryk, gmachy użyteczności publicznej dekorowane są czerwienią i barwami narodowymi. Sale produkcyjne zakładów pracy przybierają odświętny wygląd, ściany ich zdobią transparenty z hasłami wyrażającymi uczucia, jakimi klasa robotnicza Polski Ludowej wita wielką rocznicę. Dominują wśród nich hasła mówiące o nierozerwalnej przyjaźni z Krajem Rad i dające wyraz wierności wielkim ideom rewolucji.

ZAKŁADY pracy stolicy, w których trwają przygotowania do uroczystych akademii, są bogato dekorowane. We wszystkich halach produkcyjnych Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu widnieją czerwone i biało-czerwone proporce oraz udekorowane zielenią i szturmówkami portrety wodzów Wielkiej Rewolucji. Robotnicy zakładów im. Dymitrowa przystąpili również do dekoracji hal fabrycznych. Na błyszczących w słońcu ścianach Pałacu Kultury i Nauki, wykładanych jasnymi płytami ceramicznymi, widnieją olbrzymie czerwone cyfry: XXXVI.

Nad masywem gmachów fabrycznych przodujących zakładów włókienniczych ZPB im. Marchlewskiego w Łodzi z daleka już widoczna jest wielka czerwona pięcioramienna gwiazda — nagroda Komitetu Łódzkiego PZPR dla najlepszych zakładów przemysłu włókienniczego w Łodzi.

W setkach fabryk i kopalń Zagłębia Wałbrzyskiego trwają również ożywione przygotowania do uroczystości. W kopalni „Viktoria" przed wejściem ustawiono gablotki z fotografiami przodowników Czynu Październikowego.

ZENTUZJAZMEM przygotowują się do obchodów XXXVI rocznicy Rewolucji Październikowej szczecińskie zakłady pracy. W Fabryce Sztucznego Włókna ukazały się już specjalne gazetki ścienne poświęcone historycznej rocznicy. Bogate dekoracje na akademie październikowe przygotowują stoczniowcy i portowcy.

Intensywne przygotowania do uroczystego obchodu trwają też w gromadach wiejskich, spółdzielniach produkcyjnych i PGR-ach. W woj. szczecińskim poszczególne powiatowe i gminne zarządy ZSCh organizują ponad 140 wieczornic i akademii.

Odświętną szatę przybierają wyższe uczelnie i szkoły całego kraju. W 10 wyższych uczelniach Wrocławia młodzież studiująca opracowała dziesiątki numerów gazetek ściennych poświęconych tradycjom przyjaźni polsko-radzieckiej i Wielkiej Rewolucji Październikowej.

W związku ze zbliżającą się wielką rocznicą do Muzeum Lenina w Poroninie przybywa coraz więcej wycieczek robotników, chłopów, młodzieży i inteligencji pracującej. Pomnik Lenina, twórcy Rewolucji Październikowej, tonie w wieńcach i kwiatach, złożonych przez społeczeństwo całego kraju.

PIĘKNO RADZIECKICH MIAST

Na zdjęciu: Leningrad. Gmach Akademii Sztuk Pięknych.

(Fot. — CAF)

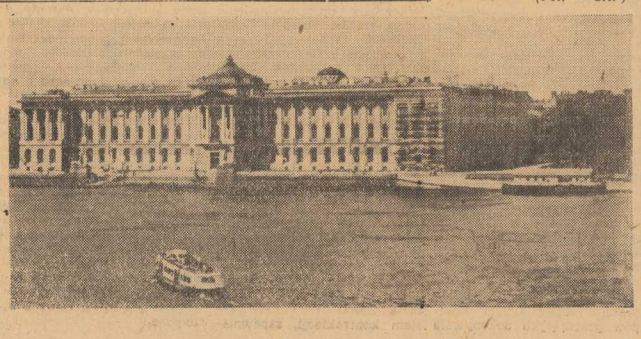

Dowództwo hinduskich wojsk ochronnych aresztowało 7 agentów czangkaiszekowskich - morderców jeńca
który chciał powrócić do Ojczyzny

JAK podaje Agencja Nowych Chin, dowództwo hinduskich wojsk ochronnych aresztowało 7 agentów czangkaiszekowskich oskarżonych o zamordowanie jeńca chińskiego, ochotnika ludowego Czan Czu-luna, który wyraził chęć powrotu do ojczyzny. Poszukiwania ciała zamordowanego nie dały żadnych rezultatów, ponieważ w przeddzień przeprowadzenia śledztwa agenci spalili je.

DWUDNIOWY pobyt żołnierzy hinduskich na terytorium sektora nr 28 obozu jenieckiego, gdzie został zamordowany Czan Czu-lun, wykazał do jakiego stopnia rozwydrzenia doszli agenci czangkaiszekowscy i lisynmanowscy, którymi pieczołowicie opiekują się Amerykanie. Bandyci ci otwarcie grozili żołnierzom hinduskim oraz pobili kilku jeńców, którzy chcieli opowiedzieć prawdę o zamordowaniu Czan Czu-luna i wyrazić swe pragnienie powrotu do domu.

17 jeńców z wymienionego sektora wydostało się z narażeniem życia z rąk agentów i zażądało, by ich repatriowano. 11 spośród nich niezwłocznie przekazano przedstawicielom strony koreańsko - chińskiej, a 6 pozostałych chwilowo zatrzymała komisja repatriacyjna państw neutralnych w charakterze świadków zbrodni popełnionej na jeńcu chińskim.

39 razy mniej niż na policję
200 razy mniej niż na zbrojenia
wydaje rząd włoski
na potrzeby przemysłu

ZASTĘPCA sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej Luigi Longo, przemawiając w Izbie Posłów w dyskusji nad budżetem ministerstwa przemysłu, podkreślił, że wydatki zaplanowane przez rząd na potrzeby przemysłu są 49 razy mniejsze niż wydatki ministerstwa spraw wewnętrznych i 200 razy mniejsze niż wydatki ministerstwa obrony narodowej.

POLITYKA rządu w dziedzinie przemysłu — oświadczył mówca — ma jedynie na celu obronę interesów wielkich monopoli.

W zakończeniu Longo oświadczył, że komuniści walczą i będą walczyli o to, aby skłonić rząd do całkowitej zmiany polityki gospodarczej, zgodnie z żądaniami większości wyborców.

★ W TOKIO odbyła się VII krajowa konferencja japońskiego Komitetu Obrońców Pokoju. Uczestnicy konferencji uchwalili orędzie do narodu japońskiego, nawołujące do przeciwstawiania się polityce zbrojeń, jak również program walki w obronie pokoju, który przewiduje m. in. żądanie nawiązania stosunków dyplomatycznych między Japonią a ZSRR.

● *Wszystkie siły dla narodu i Ludowej Ojczyzny*

● *Ręce precz od naszych Ziem Zachodnich*

- pod tymi hasłami
obradował w Szczecinie
Wojewódzki Zjazd Duchownych i Świeckich Działaczy Katolickich

PIĘKNA sala Ubezpieczalni Społecznej wypełniona jest do ostatniego miejsca. Stół prezydialny tonie w powodzi kwiatów i zieleni. W prezydium zajmują miejsca wybitni księża patrioci i świeccy działacze katoliccy z całego województwa.

Głos zabiera ks. Antoni Ramer, który w referacie powiedział m. in.:

— Potępiamy zdecydowanie tych księży, którzy pod płaszczykiem wiary rozbijali jedność naszego narodu i szkodzili ojczyźnie. Wszyscy wiemy dobrze, że państwo nasze zapewnia nam wolność wiary i stosowanie praktyk religijnych. Dlatego też słuchając papieża i Stolicy Apostolskiej w sprawach wiary, wszystkie swoje siły poświęcimy dla narodu i naszej ludowej ojczyzny.

W dyskusji zabrało głos kilkunastu księży i świeckich działaczy katolickich. W wypowiedziach swoich kładli oni duży nacisk na to, aby Episkopat polski, jeszcze kategoryczniej domagał się w Rzymie, by Watykan uznał nasze granice na Odrze i Nysie, zniósł stan tymczasowości na Ziemiach Zachodnich i ostro zwalczał hasła rewizjonistyczne szerzone na zachodzie przez kler Niemiec zachodnich.

— Realizując porozumienie między Państwem a Kościołem, jeszcze ofiarniej pracować będziemy dla naszej ojczyzny — powiedział ks. mgr Henryk Kulikowski. — Jednocześnie domagamy się od Watykanu, aby ten nie wtrącał się w wewnętrzne sprawy Polski, nie przeszkadzał nam w pokojowej pracy, a więcej uwagi poświęcił tej części kleru w Niemczech zachodnich, który pod jego patronatem szerzy na zachodzie rewizjonistyczne teorie w stosunku do naszych granic na Odrze i Nysie. Ręce precz od naszych Ziem Zachodnich!

Barbarzyński wyrok amerykańskiej „sprawiedliwości"

PRASA amerykańska donosi, że sędzia O'Brien skazał korespondenta dziennika „N. Y. Daily Worker" Jamesa Dolsena na 20 lat więzienia za rzekome naruszenie ustawy stanu Pensylwania o „podburzaniu do buntu". Dolsen i przywódca partii komunistycznej w stanie Pensylwania Andrew Onda zostali oskarżeni jeszcze w 1951 r., jednakże wydanie wyroku było wciąż odraczane. Podczas ogłaszania wyroku Onda nie był obecny, ponieważ jest ciężko chory.

Redaktor odpowiedzialny dziennika „N. Y. Daily Worker" Allan Max wystosował do przewodniczącej Zgromadzenia Ogólnego NZ Pandit depeszę, w której zwraca jej uwagę na skazanie Jamesa Dolsena na długoletnie więzienie, mimo że Dolsen ma obecnie 69 lat.

„Ten okrutny wyrok — stwierdza depesza — równoznaczny z wyrokiem śmierci, sprzeczny jest z literą i duchem Karty NZ, z ustawą w sprawie wolności prasy i z zasadami poszanowania godności ludzkiej".

W artykule redakcyjnym „N. Y. Daily Worker" podkreśla, że Jamesa Dolsena został skazany za to, iż domagał się położenia kresu wojnie w Korei i występował w obronie pokoju.

Spartak - Kraków 2:1 (0:1)

(Patrz str. 8)

Dziś 8 stron

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 — 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej"

1 Sojusz robotników i chłopów we wspólnej walce o obalenie panowania kapitalistów i obszarników, kierownicza rola klasy robotniczej w tym sojuszu zapewniły objęcie władzy przez masy ludowe i dokonanie zasadniczych przeobrażeń społecznych.

Decydujący wpływ na nowe warunki życia i pracy chłopskich mas pracujących miała likwidacja obszarnictwa, a wraz z nim przeżytków feudalnych, likwidacja wielkiego i średniego kapitału, unarodowienie przemysłu, środków transportu, banków itp.

Władza ludowa przeprowadziła reformę rolną i zasiedlenie Ziem Odzyskanych, w wyniku czego w ręce chłopskie przeszło 6,1 mln. ha ziemi. Powierzchnia użytków rolnych przypadająca przeciętnie na głowę ludności chłopskiej zwiększyła się o około 60 proc. w porównaniu z 1938 r.

Władza ludowa przeprowadziła oddłużenie wsi i uwolniła chłopów od spłat za ziemię i związanych z tym długów hipotecznych, które łącznie przed wojną pochłaniały około 1/3 dochodów pieniężnych wsi.

Usunięta została najcięższa dla mas pracujących, zarówno w mieście jak i we wsi klęska kryzysów i stałego bezrobocia oraz przeludnienie wsi. Szybki rozwój uprzemysłowienia kraju stworzył warunki dla odpływu tzw. „zbędnej" ludności wiejskiej do pracy w zajęciach poza rolnictwem, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie.

Zasadnicze zmiany nastąpiły w strukturze klasowej wsi. Dzięki reformie rolnej i zagospodarowaniu Ziem Odzyskanych zmniejszyła się poważnie na wsi liczba ludności bezrolnej i małorolnej, a wzrosła znacznie liczba gospodarstw średniorolnych, których udział w produkcji towarowej rolnictwa stał się przeważający.

Wielkie rzesze bezrolnych nadzielono ziemią. Ograniczony został w poważnej mierze wyzysk kułacki. Zmieniły się od podstaw warunki życia i pracy wielomilionowych mas chłopstwa pracującego.

2 W ciągu 9 lat istnienia Polski Ludowej dokonano olbrzymiej pracy w dziedzinie odbudowy rolnictwa ze zniszczeń wojennych i stworzenia warunków dla jego dalszego rozwoju.

W oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego rozwija się coraz silniej aktywność pracujących chłopów, którzy podnoszą produkcję rolniczą, zwiększają jej towarowość, świadczą na rzecz rozbudowy naszego przemysłu i wzmocnienia obronności kraju, wnosząc swój wkład do umocnienia państwa ludowego na gruncie sojuszu robotniczo-chłopskiego, przyczyniają się w istotny sposób do rozwoju całej gospodarki narodowej, a tym samym i rolnictwa.

Wartość produkcji rolniczej na 100 ha użytków rolnych jest w 1953 r. wyższa o 22 proc. niż w 1938 r. Wartość produkcji rolniczej w przeliczeniu na mieszkańca kraju jest o ponad 30 proc. wyższa.

Zwiększona w porównaniu z okresem przedwojennym produkcja rolnicza jest osiągana przy znacznie dziś mniejszej liczbie zatrudnionych w rolnictwie. Produkcja roślinna i hodowlana w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w rolnictwie jest obecnie o ok. 80 proc. większa niż przed wojną.

Wzrost produkcji rolniczej stał się możliwy dzięki lepszemu zagospodarowaniu, zwiększeniu obszaru przypadającego średnio na jedno gospodarstwo oraz zwiększeniu wydajności z hektara i zwiększeniu produktywności zwierząt.

Nastąpiła istotna zmiana struktury zasiewów w stosunku do okresu przedwojennego, zwiększył się udział zasiewów roślin najbardziej cennych dla gospodarki narodowej, jak pszenica, rośliny przemysłowe oraz pastewne.

Należy stwierdzić, że mimo wielokrotnie mniejszych zniszczeń po pierwszej wojnie, produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju nie osiągnęła do 1939 r. poziomu sprzed I wojny światowej.

Jedynie w warunkach demokracji ludowej stało się możliwe osiągnięcie w Polsce tak szybkiego tempa w odbudowy i rozwoju rolnictwa.

3 Pomoc państwa ludowego i klasy robotniczej okazywa na chłopom pracującym w trudnym okresie odbudowy kraju, rozmach aktywności twórczej mas chłopskich, rozwijanej na gruncie pogłębiającego się sojuszu robotniczo-chłopskiego w toku walki o władzę ludową i jej umocnienie — sprawiły, że rolnictwo szybko podniosło się z ruin i zniszczeń wojennych i w końcowym okresie odbudowy jego produkcja towarowa w zasadzie odpowiadała ówczesnemu zapotrzebowaniu.

W okresie odbudowy państwo ludowe, realizując konsekwentnie politykę sojuszu robotniczo-chłopskiego, okazało chłopom pracującym pomoc w odbudowie ich gospodarstw ze zniszczeń wojennych, w zasiedlaniu Ziem Odzyskanych, w zagospodarowaniu gruntów uzyskanych z reformy rolnej. Istotne znaczenie dla szybkiej odbudowy wsi miała pomoc państwa w ziarnie siewnym, sile pociągowej, bydle i budulcu oraz kredytach pieniężnych.

Jednocześnie rozwijała się spójnia ekonomiczna między wsią i miastem w oparciu o pomoc państwa dla rolnictwa i szybki rozwój najprostszych form ruchu spółdzielczego na wsi, jak spółdzielczość zaopatrzenia i zbytu, spółdzielnie kredytowe itp.

Wraz z polepszeniem ogólnych warunków życia mas pracujących, w wyniku rewolucyjnych przeobrażeń społecznych — następował szybki wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego ludności wiejskiej.

4 Szybki proces uprzemysłowienia kraju i rozbudowy gospodarki narodowej, wielkie osiągnięcia mas pracujących miast i wsi w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej, w walce o likwidację wiekowego zacofania, o postęp techniczny, o podniesienie poziomu sił wytwórczych narodu i jego zdolności obronnej — otworzyły nowy okres w życiu i rozwoju Polski Ludowej.

Państwo ludowe, prowadząc konsekwentnie politykę socjalistycznego uprzemysłowienia kraju, rozwijało i pogłębiało spójnię ekonomiczną między miastem i wsią, opierając ją w coraz większej mierze o dostawy środków produkcji dla rolnictwa, zapewniając rozwój jego mechanizacji, tworząc w ten sposób przesłanki stopniowej socjalistycznej przebudowy rolnictwa.

W 1953 r., w porównaniu z 1949 r., zwiększono dostawy maszyn i narzędzi rolniczych dla całego rolnictwa — indywidualnego i uspołecznionego łącznie 2,4 raza, a nawozów sztucznych — ponad półtora raza. Dokonano znacznego postępu w dziedzinie mechanizacji i elektryfikacji rolnictwa.

Przed ludnością wiejską, zwłaszcza małorolną, otworzyły się szerokie możliwości zarobków w przemyśle, budownictwie, leśnictwie, transporcie itp.

Realne dochody pieniężne i naturalne na głowę ludności rolniczej w 1953 r. w porównaniu z rokiem 1938 wzrosły o ponad 75 proc., a w porównaniu z rokiem 1949 o ok. 29 proc.

Równolegle ze wzrostem dobrobytu materialnego chłopów pracujących dokonywała się na wsi rewolucja kulturalna. Znajduje to wyraz w olbrzymim rozwoju szkolnictwa ogólnego i zawodowego, w otwarciu młodzieży chłopskiej szerokiego dostępu do szkół średnich i wyższych, w likwidacji analfabetyzmu i wzroście czytelnictwa na wsi, w rozwoju urządzeń ochrony zdrowia, bibliotek, świetlic, kin wiejskich, radiofonizacji wsi, rozwoju sportu i młodzieżowych zespołów artystycznych, w ruchu upowszechnienia wiedzy rolniczej i wzroście inicjatywy społecznej mas chłopskich.

5 Zasadniczym czynnikiem dalszego rozwoju rolnictwa staje się w tym okresie rozwój sektora socjalistycznego: spółdzielni produkcyjnych, państwowych ośrodków maszynowych i państwowych gospodarstw rolnych.

Powstało już ok. 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, które gospodarują na około 1,4 mln. ha użytków rolnych. W ciągu krótkiego okresu istnienia dokonały one poważnego postępu w umocnieniu swej gospodarki, przy czym uzyskiwane przez nie plony zbóż są przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Państwo zorganizowało ośrodki maszynowe, wyposażone w traktory i nowoczesne maszyny rolnicze. Liczba POM do końca 1953 roku przekroczy 400.

W 1953 r. państwowe gospodarstwa rolne gospodarują już na około 2,5 mln. ha użytków rolnych. Silnie wzrósł udział państwowych gospodarstw rolnych w produkcji towarowej rolnictwa. Podczas gdy w roku 1946 udział ten był zupełnie nikły, to w roku 1949 wynosił on 6,9 proc. a w r. 1953 stanowić będzie około 15 proc.

Udział gruntów zagospodarowanych przez spółdzielnie produkcyjne i państwowe gospodarstwa rolne wzrósł w ogólnej powierzchni użytków rolnych z 7,6 proc w roku 1949 do 18,4 proc w r. 1953. Rośnie udział sektora socjalistycznego w zaopatrzeniu ludności miast i przemysłu w produkty i surowce rolnicze.

6 Olbrzymie przeobrażenia, które dokonywały się na wsi polskiej, odbywały się w warunkach ostrej walki klasowej i zaciekłego oporu klasy kapitalistów wiejskich — kułaków. Broniąc swoich pozycji kułak, wspomagany przez wszelakie ośrodki wrogie, uporczywie usiłował przeciwdziałać regulującej roli państwa ludowego w stosunkach gospodarczych między miastem i wsią, szerzyć spekulację, wywoływać wahania wśród chłopów średniorolnych. Władza ludowa w walce z kułactwem ograniczała możliwości kułackiego wyzysku, osłabiała jego pozycje i wpływy na wsi. Równocześnie rosła aktywność społeczno — polityczna biedoty wiejskiej i umacniał się sojusz klasy robotniczej z chłopami średniorolnymi.

7 W nowych warunkach, stworzonych przez rozwijające się uprzemysłowienie kraju, szybko wzrasta liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem, oraz potrzeby materialne i kulturalne społeczeństwa. Wraz z tym zapotrzebowanie ludności na produkty rolnictwa oraz zapotrzebowania na surowce rolne, zaczęło coraz mocniej wyprzedzać podaż tych produktów i surowców przez indywidualną gospodarkę chłopską, rozproszoną w ponad 3 milionach gospodarstw. W tych warunkach podjęto szereg środków dla wzmocnienia regulującej roli państwa w obrotach towarowych między miastem i wsią w walce z kułactwem i spekulacją. Został rozwiniety system kontraktacji, zapewniający korzystne warunki produkcji rolnej i jej zbytu. Wprowadzone zostały dostawy obowiązków na ważniejsze artykuły rolne.

8 Zadania Planu 6-letniego, ustalone dla rolnictwa na okres 1950—1953 r. nie zostały w pełni wykonane.

Rozwój rolnictwa w ostatnich latach jest wyraźnie niedostateczny w stosunku do rozwoju przemysłu i rosnących potrzeb ludności pracującej. Niewspółmierność między wysokim tempem wzrostu przemysłu, a zbyt powolnym tempem rozwoju rolnictwa, została ponadto zaostrzona w ciągu ostatnich trzech lat wskutek wybitnie niesprzyjających warunków atmosferycznych.

O ile w okresie odbudowy rolnictwa wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych był szybki, to w następnym okresie zaznaczyło się wyraźne zmniejszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i nastąpiło również pewne zahamowanie procesów inwestycyjnych w tych gospodarstwach.

Wyraźnie niewystarczająca jest produkcja zbóż i rozwój bazy paszowej, co utrudnia wzrost hodowli, odbija się ujemnie na zaopatrzeniu ludności i przemysłu w artykuły roślinne i hodowlane, a w latach nieurodzaju powoduje nawet konieczność importu zbóż i pasz. Niedostateczny rozwój produkcji zbóż wiąże się z niskim poziomem uprawy i pielęgnacji. Odbija się to na plonach, które w ostatnich latach nie wykazują znaczniejszego wzrostu i wahają się wokół 12,5 kwintali z hektara.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia trzody chlewnej i owiec, pogłowie bydła rogatego pozostaje w tyle i nie osiągnęło poziomu przedwojennego.

Przy znacznym zwiększeniu powierzchni zasiewów roślin przemysłowych plony ich pozostają na zbyt niskim poziomie.

Jednym z niekorzystnych objawów w rozwoju rolnictwa jest nierównomierność wzrostu produkcji rolniczej w różnych rejonach kraju. Plony i produktywność hodowli w całych powiatach, a nawet w poszczególnych województwach, kształtują się znacznie poniżej przeciętnego poziomu. Tempo wyrównywania tych różnic jest zbyt powolne.

9 Na niedostateczny rozwój produkcji rolniczej, zwłaszcza gospodarstw indywidualnych, nie pozostały bez wpływu zarówno słaba koncentracja wysiłków na tym odcinku, jak też braki i wypaczenia w realizacji polityki partii i rządu na wsi. Utrudniały one zacieśnianie spójni gospodarczej między miastem a wsią i pogłębianie sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Wypaczenia te, przerastające niekiedy w jaskrawe nadużycia władzy i łamanie zasad praworządności ludowej, występują w działalności wielu ogniw partyjnych, państwowych i gospodarczych. W niektórych organach centralnych i terenowych przejawiła się często oportunistyczna tolerancja i biurokratyczna niefrasobliwość wobec przejawów i faktów wypaczania polityki partii i rządu ludowego w stosunku do wsi, co niejednokrotnie wynika z niedoceniania wagi indywidualnej gospodarki chłopskiej i znaczenia produkcji tych gospodarstw dla całej gospodarki narodowej.

Zaniedbaniem w zakresie walki o wzrost produkcji w gospodarstwach indywidualnych sprzyjały pokutujące w wielu organizacjach partyjnych błędne poglądy, że wysiłki w dziedzinie rozwoju sektora socjalistycznego, a zwłaszcza spółdzielczości produkcyjnej, zwalniają od konieczności troszczenia się o wzrost produkcji w gospodarstwach małorolnych i średniorolnych, że możliwości zwiększenia produkcji w gospodarstwach indywidualnych są już rzekomo wyczerpane.

Różne ogniwa partyjne i państwowe nie wykazywały często troski o wykorzystanie wszelkich możliwości wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych.

Jednocześnie wysiłki organizacji partyjnych i organów państwowych w zakresie organizacyjnego umacniania i pomocy spółdzielniom produkcyjnym, były wyraźnie niedostateczne.

Wbrew wskazaniom partii, miały miejsce wypadki naruszenia zasady dobrowolności przy organizowaniu spółdzielni produkcyjnych, tworzenia spółdzielni bez należytego przygotowania politycznego i ekonomiczno - organizacyjnego. Z drugiej strony w wielu wypadkach nie przeciwdziałano dostatecznie wrogiej działalności kułacko - rewizyjnej, mającej na celu niedopuszczanie do powstawania spółdzielni.

W niektórych ogniwach terenowych organizacji partyjnych i rad narodowych ujawnił się oportunistyczny stosunek do kułackiego wyzysku, uleganie wpływom kułackim, szkodliwa tolerancja wobec faktów niewykonywania przez gospodarstwa kułackie obowiązków wobec państwa. Równocześnie w działalności terenowego aparatu administracyjnego i organizacji partyjnych występowały niejednokrotnie przejawy biurokratycznego odnoszenia się do potrzeb i bolączek chłopów pracujących, zastąpowania pracy masowo - politycznej i konkretnego kierownictwa — komenderowaniem. Zamiast prowadzonej przez partię polityki ograniczenia wyzysku kułackiego, stosowano wobec gospodarstw kułackich w niektórych wypadkach posunięcia, które doprowadzały do ich upadku.

Przy ogólnie słusznych i sprawiedliwych zasadach wymiaru obowiązkowych dostaw, w praktyce miały miejsce często wypaczenia, polegające na mechanicznym ustalaniu wymiaru obowiązkowych dostaw bez uwzględniania konkretnych warunków miejscowych.

Uchwały VII Plenum KC PZPR, wskazujące na konieczność wzmożenia wysiłku w walce o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i likwidacji wszelkich braków i wypaczeń w realizacji polityki partii na wsi, w walce o wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i w sektorze socjalistycznym, nie zostały w należytej mierze i z należytą ostrością doprowadzone do świadomości wszystkich organizacji partyjnych i administracji państwowej, wskutek czego nie zostały podjęte należyte środki dla ich pełnej i konsekwentnej realizacji.

10 Nadmierne pozostawanie w tyle produkcji rolniczej, hamujące rozwój całej gospodarki narodowej i wzrost dobrobytu mas pracujących miast i wsi, winno być jak najszybciej przezwyciężone.

Rozwój socjalistycznego przemysłu stworzył bazę materialno-techniczną dla szybszego rozwoju rolnictwa, przy czym baza ta zwiększać się będzie z roku na rok. Jednocześnie rosną kadry specjalistów i organizatorów produkcji rolnej, kadry mechanizatorów rolnictwa, które w coraz większej mierze będą uzupełniały szeregi pracowników rolnictwa, zajętych bezpośrednio w produkcji.

W ciągu najbliższych 2 lat należy zapewnić wzrost produkcji rolnej o około 10 proc., a więc taki, jaki został osiągnięty w ciągu ubiegłych 4 lat.

Osiągnięcie zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej możliwe jest jedynie w drodze równoczesnego wykorzystania rezerw produkcyjnych w indywidualnych gospodarstwach chłopskich, dalszego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, a także rozwoju i umocnienia państwowych gospodarstw rolnych.

Wykonanie tego zadania nastąpić powinno przede wszystkim przez wzrost plonów i rozwój bazy paszowej, a także przez dalszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego i wzrost produktywności zwierząt.

Rozwój produkcji rolniczej powinien się łączyć z dalszym wzmocnieniem zdolności produkcyjnej gospodarstw małorolnych i średniorolnych, ze wzmożoną ich ochroną przed występującym w różnych formach wyzyskiem kułackim.

Należy nieustannie pamiętać o tym, że podstawową część produkcji rolniczej wytwarzają drobne, indywidualne gospodarstwa chłopskie. Toteż pilnym zadaniem partii i władzy ludowej winno być skoncentrowanie wysiłków dla okazania większej pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopów pracujących w podnoszeniu ich produkcji, przy równoczesnym jak najwydatniejszym popieraniu spółdzielczości produkcyjnej i tworzeniu sprzyjających warunków dla dalszego szybkiego rozwoju socjalistycznych form gospodarki rolnej.

11 W celu osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej, konieczne jest wzmożenie pomocy państwa dla rolnictwa. Powinna się ona wyrażać:

— w wydatnym zwiększeniu nakładów inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, a zwłaszcza na mechanizację, melioracje i budownictwo gospodarcze. W 1955 r. państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa, powinny wzrosnąć o 45 proc. w porównaniu z 1953 r.;

— w znacznym zwiększeniu dostaw środków produkcji dla rolnictwa, a w szczególności maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a także materiałów budowlanych, zarówno dla sektora socjalistycznego, jak i dla gospodarki indywidualnej;

— w znacznym rozszerzeniu pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej;

— w podjęciu dodatkowych środków dla zwiększenia materialnego zainteresowania chłopów pracujących we wzroście produkcji rolniczej i jej towarowości;

— w zwiększeniu pomocy kredytowej dla małorolnych i średniorolnych chłopów, zwłaszcza na budownictwo gospodarcze i zakup inwentarza żywego;

— w bardziej wydatnej pomocy dla gospodarstw małorolnych, zwłaszcza nie posiadających własnej siły pociągowej i niezbędnych narzędzi pracy;

— w poprawie zaopatrzenia wsi w artykuły konsumpcyjne i rozszerzeniu sieci punktów usługowych państwowych, spółdzielczych i rzemieślniczych, obsługujących wieś.

12 Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej i należytego wykorzystania zwiększonej pomocy państwa dla rolnictwa, konieczne jest:

— rozwijanie twórczej inicjatywy, aktywności i wysiłków pracujących chłopów, członków spółdzielni produkcyjnych, pracowników państwowych gospodarstw rolnych i państwowych ośrodków maszynowych;

— dokonanie przełomu w stosunku organów partyjnych, państwowych i gospodarczych do zagadnień produkcji rolniczej i skoncentrowanie ich wysiłków dla osiągnięcia postawionych zadań;

— podniesienie poziomu kierowania rolnictwem przez właściwe ministerstwo, terenowe instancje partyjne, rady narodowe oraz służbę rolną i zasilenie organów kierujących rolnictwem w wykwalifikowane i wypróbowane kadry;

— wzmożenie walki przeciw wszelkim przejawom wypaczeń w realizacji polityki partyjnej na wsi, przejawom biurokratyzmu, łamania praworządności ludowej;

— zdecydowane i systematyczne zwalczanie wpływów kułackich, bezwzględne napiętnowanie wszelkich wrogich agentur;

— poważne wzmocnienie pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi, zapewniające prawidłowe przeprowadzenie polityki partii, opartej o niewzruszone zasady sojuszu robotniczo-chłopskiego.

(Dalszy ciąg na str. 3.)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR
przyjęte przez IX Plenum KC PZPR
„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 — 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej"

(Dalszy ciąg ze str. 2)

I. Zadania w dziedzinie wzrostu produkcji zbóż, ziemniaków, roślin przemysłowych, warzyw i owoców

Należy stwierdzić, iż uprawa zbóż, stanowiąca podstawowy dział produkcji rolniczej rozwija się w sposób niedostateczny. W okresie 4 lat Planu 6-letniego zbiory zbóż wzrosły średnio tylko o 6 proc. w stosunku do średniej za lata 1947 — 1949. W tym samym okresie zbiory gryki, prosa i innych upraw niezbędnych dla produkcji kasz, pozostawały na tym samym poziomie, względnie wykazywały tylko nieznaczny wzrost.

Zbiory ziemniaków, stanowiących ważny artykuł żywnościowy, podstawową uprawę paszową i cenny surowiec przemysłowy, wykazują również tylko nieznaczny wzrost.

Dużą nierównomierność wykazuje rozwój produkcji roślin przemysłowych. Przy osiągnięciu znacznego wzrostu zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, zbiory roślin oleistych i włóknistych, pozostają na niskim poziomie i w ostatnich latach nie wykazują postępu.

Również postęp w dziedzinie produkcji warzyw i owoców jest niedostateczny.

Źródło niedostatecznego rozwoju produkcji roślinnej leży przede wszystkim w niskim poziomie agrotechniki, który powoduje niski stan plonów.

Nie są powszechnie stosowane takie elementarne zabiegi uprawowe, jak podorywka bezpośrednio po zżęciu zbóż, orka z przedpłużkiem i głębokie orki przedzimowe pod zasiewy jare.

Uprawy przedsiewne zazwyczaj są dokonywane nieterminowo, często bez uwzględnienia stanu gleby i wymagań danej rośliny.

W niektórych rejonach kraju nie stosuje się w pełni siewu rzędowego, co prowadzi do znacznych strat w rezultacie większego zużycia materiału siewnego i obniżenia plonów.

Stopień wykorzystania traktorów oraz maszyn rolniczych jest niewystarczający — a jakość ich pracy jest często niezadowalająca.

Nawozy sztuczne nie są w pełni wykorzystane wskutek błędów dystrybucji i nieumiejętnego ich stosowania. W wysokim stopniu zaniedbana jest sprawa właściwego przechowywania i stosowania obornika, stanowiącego podstawowy czynnik nawożenia. Mimo pewnego postępu wysoce niedostateczne jest rozpowszechnienie wapnowania gleb kwaśnych. Niedostateczne jest również stosowanie nawozów zielonych, szczególnie na glebach lekkich.

Poważne braki występują w zakresie pielęgnacji roślin, a zwłaszcza roślin przemysłowych i warzyw. Dotyczy to w szczególności walki z chwastami.

Gospodarka nasienna jest nie dostatecznie rozwinięta. Sieć gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych jest słabo zorganizowana. Poważne zaniedbania istnieją zwłaszcza w nasiennictwie lnu i roślin oleistych, roślin motylkowych i traw.

Niedostateczna walka ze szkodnikami roślin prowadzi do znacznego obniżenia plonów i pogorszenia jakości produkcji. Należy również stwierdzić, że niedostateczna jest walka z groźnym szkodnikiem ziemniaka — stonką.

Obok wymienionych wyżej braków, wpływających na obniżenie plonów, należy wskazać na poważne straty w zbiorach, wynikające wskutek zaniedbań i opóźnień przy sprzęcie.

Niewykorzystaną rezerwą wzrostu produkcji rolnej są odłogi niezlikwidowane jeszcze do końca w niektórych rejonach kraju.

Na podstawie oceny stanu produkcji roślinnej i możliwości jej rozwoju ustala się na lata 1954 i 1955 następujące zadania:

a) osiągnąć w 1955 r. zbiory zbóż przewyższające zbiory z r. 1952 co najmniej o 600 tys. ton. W tym celu należy osiągnąć wzrost plonów zbóż przy jednoczesnym zwiększeniu produkcji najcenniejszego gatunku zboża — pszenicy, — zwiększyć produkcję nasion kwalifikowanych tak, aby zapewnić w zasadzie zasiew całej powierzchni upraw zbóż ziarnem jakościowym, —

b) zapewnić w 1955 r. wzrost plonów ziemniaków o 7—9 kwintali z hektara w stosunku do 1953 r., zwiększyć produkcję sadzeniaków kwalifikowanych o 40 proc. kładąc przede wszystkim nacisk na wzrost produkcji odmian wczesnych i odpornych na choroby. Rozszerzyć znacznie uprawę ziemniaków wokół wielkich miast i ośrodków — a w rejonach przetwórstwa ziemniaczanego wprowadzić wysokoskrobiowe odmiany przemysłowe, —

c) podnieść plony buraków cukrowych, rozszerzyć uprawę i zwiększyć zbiory roślin włóknistych i oleistych. Osiągnąć przełom w produkcji lnu i rzepaku oraz zapewnić poprawę jakości włókna lnianego. Rozszerzyć zwłaszcza w PGR-ach i spółdzielniach produkcyjnych uprawę nowych odmian roślin oleistych, pomyślnie u nas zaaklimatyzowanych, —

d) rozszerzyć uprawy i podnieść plony warzyw przede wszystkim w pobliżu wielkich miast i ośrodków uzdrowiskowych. Powiększyć znacznie produkcję warzyw wczesnych przez rozszerzenie gospodarki inspektowej i cieplarnianej, —

e) rozwinąć szeroką kampanię społeczną sadzenia drzew owocowych, zakładać nowe sady owocowe, znacznie poprawić pielęgnację drzew i krzewów owocowych.

Dla wypełnienia wszystkich tych zadań są niezbędne:

— Znaczna poprawa jakości uprawy ziemi i usprawnienie metod siewu, sadzenia i sprzętu,

— lepsze wykorzystanie i szersze stosowanie nawozów naturalnych i sztucznych,

— zasadnicza poprawa pielęgnacji i ochrony roślin.

— usprawnienie gospodarki nasiennej,

— dalszy rozwój mechanizacji rolnictwa

— zlikwidowanie do końca odłogów.

1 W celu zapewnienia poprawy jakości uprawy ziemi oraz usprawnienia metod siewu i sprzętu należy:

a) stosować w całym rolnictwie takie podstawowe zabiegi agrotechniczne w dziedzinie uprawy, jak wczesne podorywki, orka z przedpłużkiem, głęboka orka przedzimowa na całym areale pod zasiewy jare;

b) stosować powszechnie siew rzędowy, oczyszczanie i zaprawianie ziarna siewnego, przestrzegać aby wysiew i sadzenie odbywały się w ilościach wskazanych przez naukę rolniczą, dla sadzenia ziemniaków dobierać materiał z najbardziej urodzajnych i najstaranniej uprawianych odcinków pola;

c) rozpoczynać i kończyć prace uprawowe w terminach najbardziej właściwych, zalecanych przez naukę;

d) dokonywać — celem uniknięcia strat — sprzętu zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów w możliwie najkrótszym czasie, przede wszystkim przez pełne wykorzystanie maszyn żniwnych, a zwłaszcza kombajnów i snopowiązałek oraz konnych i ciągnikowych kopaczek do ziemniaków;

e) zapewnić przez odpowiedni instruktaż właściwe sterowanie zbóż, kopcowanie ziemniaków i innych okopowych, by w ten sposób uniknąć strat przy ich przechowywaniu;

f) stopniowo upowszechniać i wdrażać w produkcję rolniczą nowe, zalecane przez przodującą naukę zabiegi, jak siew ziarna wraz z granulowanym superfosfatem, siew krzyżowy zbóż, sadzenie ziemniaków systemem kwadratowo—gniazdowym itp.

2 W celu lepszego wykorzystania i szerszego stosowania nawozów naturalnych i sztucznych należy:

a) zapewnić lepsze przechowywanie i wykorzystywanie obornika oraz innych nawozów organicznych, rozszerzyć akcję zakładania nowych gnojowni w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych;

b) dążyć do coraz szerszego zakładania przy kompostowych oraz wykorzystywania torfu zarówno na ściółkę, jak i dla kompostowania;

c) szerzej stosować nawozy zielone, zwłaszcza na glebach lekkich;

d) upowszechnić wapnowanie zakwaszonych gleb oraz racjonalne nawożenie ich nawozami sztucznymi i organicznymi;

e) w latach 1954 i 1955 zwiększyć dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa i osiągnąć w r. 1955 wzrost wartości tych dostaw o około 35 proc. w stosunku do r. 1953, w tym — nawozów azotowych — o około 50 proc., nawozów fosforowych — o około 23 proc., osiągnąć w r. 1955 produkcję około 120 tys. ton 18 procentowych nawozów fosforowych granulowanych, których działanie jest znacznie bardziej skuteczne. W przodujących uspołecznionych gospodarstwach rolnych stosować mieszanie nawozów fosforowych z obornikiem lub kompostem. Rozwijać produkcję mączki fosforowej na bazie krajowych złóż fosforytów.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego powinno dla mechanizacji robót pracochłonnych przy stosowaniu nawozów naturalnych, zwiększyć produkcję roztrząsaczy obornika, a dla usprawnienia stosowania nawozów sztucznych — rozpocząć produkcję siewników kombinowanych dla jednoczesnego wysiewu zbóż i nawozów.

Ministerstwo Rolnictwa powinno zapewnić rozszerzenie zakresu badań w celu określenia potrzeb nawozowych poszczególnych terenów kraju. W oparciu o sieć swych placówek i instruktorów, winno ono wydać konkretne zalecenia agrotechniczne w sprawie techniki nawożenia oraz w sprawie upraw, pod które należy w pierwszej kolejności stosować wapnowanie gleby. Począwszy od r. 1954, Ministerstwo Rolnictwa winno systematycznie rozszerzać sieć chemicznych stacji rolniczych.

3 W celu polepszenia pielęgnacji roślin oraz wzmożenia ich ochrony należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na dokonywanie takich zabiegów, jak bronowanie pszenicy wiosną, zasilanie pogłówne zbóż nawozami azotowymi, kilkakrotne redlenie ziemniaków, staranne opielanie — szczególnie roślin przemysłowych i warzyw,

b) wzmóc walkę z zachwaszczeniem pól, które przyjęło znaczne rozmiary i powoduje wielkie straty; zwiększyć produkcję środków chemicznych do walki z chwastami,

c) dla mechanizacji pracochłonnych zabiegów przy pielęgnacji roślin znacznie zwiększyć produkcję opielaczy, obsypników oraz narzędzi zawieszanych do upraw międzyrzędowych,

d) rozszerzyć i wzmocnić walkę ze szkodnikami roślin, rozbudować służbę ochrony roślin, nadać jej szersze uprawnienia i powiązać ją z przodownikami ochrony roślin w gromadach. Nadać walce ze stonką ziemniaczaną charakter ogólnokrajowej mobilizacji, przy czym znacznie zwiększyć uzbrojenie w sprzęt i zaopatrzenie w środki do zwalczania stonki. Zwiększyć poważnie produkcję środków ochrony roślin, zwłaszcza azotu — przy poprawie ich jakości,

e) w latach 1954 — 1955 znacznie zwiększyć, w szczególności w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Drobnego i Rzemiosła, produkcję opylaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r. i opryskiwaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r., przyspieszyć uruchomienie seryjnej produkcji opryskiwaczy i opylaczy ciężkich, uruchomić w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Maszynowego produkcję opylaczy i opryskiwaczy zawieszanych.

4 W celu usprawnienia gospodarki nasiennej i zapewnienia zaopatrzenia całego rolnictwa w nasiona kwalifikowane należy:

a) rozbudować organizację nasiennictwa, rozwinąć sieć stacji selekcyjnych gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych, stacji oceny nasion;

b) rozwijać kontraktację nasion na, zakładać pola nasienne w spółdzielniach produkcyjnych, organizować bloki nasienne w gospodarstwach indywidualnych, zaliczać dostawy nasion kwalifikowanych od gospodarstw indywidualnych i od spółdzielni produkcyjnych na poczet dostaw obowiązkowych na bardziej korzystnych warunkach. Zwiększyć ilość punktów oczyszczania nasion przy gminnych spółdzielniach i GOM;

c) rozwijać w instytutach i stacjach selekcyjnych hodowlę nowych urodzajnych odmian zbóż i plennych, odpornych na choroby i szkodniki sadzeniaków, a także wyprodukować w możliwie krótkim czasie odpowiednią ilość elit i superelit roślin włóknistych, oleistych, motylkowych i warzyw;

d) dla zabezpieczenia na wypadek nieurodzaju przystąpić w 1954 r. do tworzenia państwowej rezerwy nasiennej.

Ministerstwo Rolnictwa winno opracować projekt ustawy nasiennej, regulującej między innymi zasady prowadzenia państwowego rejestru odmian i zabezpieczenie praw autorskich hodowców nasion.

5 W celu zapewnienia dalszej mechanizacji produkcji roślin uprawnych należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze.

W roku 1955 produkcja maszyn i narzędzi dla rolnictwa winna wzrosnąć prawie dwukrotnie w porównaniu z 1953 r. Dostawy siewników winny wzrosnąć o około 34 proc., sadzarek do ziemniaków dwu i półkrotnie, kopaczek do ziemniaków prawie dwu i półkrotnie, wyorywaczy do buraków przeszło trzykrotnie,

b) znacznie zwiększyć stopień wykorzystania ciągników i maszyn rolniczych i szerzej stosować system agregatowania maszyn w PGR-ach i POM-ach.

c) zwrócić szczególną uwagę na mechanizację upraw międzyrzędowych i w tym celu znacznie zwiększyć zaopatrzenie w narzędzia zawieszane do upraw międzyrzędowych,

d) uruchomić produkcję wysokowydajnych maszyn dla sprzętu zbóż oraz dla mechanizacji upraw i sprzętu okopowych i roślin przemysłowych.

W szczególności podjąć w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego produkcję kombajnów zbożowych, sadzarek do kwadratowo-gniazdowego sadzenia ziemniaków, przygotować uruchomienie produkcji kombajnów ziemniaczanych,

e) przystąpić do produkcji nowych, bardziej ekonomicznych typów traktorów,

f) zapewnić szybkie opracowanie konstrukcji nowych i wydajniejszych maszyn i urządzeń dla dalszej mechanizacji robót polowych oraz w tym celu rozbudować biura konstruktorskie maszyn rolniczych,

g) osiągnąć znaczną poprawę jakości maszyn i narzędzi rolniczych produkowanych w zakładach Ministerstwa Przemysłu Maszynowego i Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła,

h) zwiększyć zaopatrzenie w części zamienne do traktorów i maszyn rolniczych oraz usprawnić dystrybucję części zamiennych.

6 W celu wykorzystania wszystkich możliwości rozszerzenia powierzchni zasiewów i pełniejszego wykorzystania gruntów ornych należy:

a) do końca 1955 r. zapewnić pełne wykorzystanie wszystkich gruntów uprawnych,

b) podjąć prace nad kompleksowym zagospodarowaniem terenów rzadziej zaludnionych i pozbawionych odpowiednich budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych.

Ministerstwo Rolnictwa łącznie z Ministerstwem PGR winno zapewnić pełniejsze zagospodarowanie wschodnich obszarów Lubelszczyzny i wschodniej części woj. rzeszowskiego, stwarzając odpowiednie warunki dla osadników — chłopów i robotników rolnych.

c) znacznie wzmóc kampanię osiedleńczą na poszczególnych terenach Ziem Odzyskanych. W okręgach rolniczych, gdzie istnieją jeszcze na wsi pewne nadwyżki siły roboczej, wzmóc akcję propagandową i organizacyjną dla znacznego rozszerzenia osadnictwa.

II. Zadania w dziedzinie wzrostu hodowli i rozwoju bazy paszowej

W naszym rolnictwie istnieją poważne rezerwy dla szybkiego wzrostu produkcji pasz i podniesienia ilości i jakości pogłowia.

Rezerwy te były jednak dotąd niedostatecznie wykorzystywane.

Stan ten wpłynął niekorzystnie na rozwój hodowli w okresie ostatnich lat, zwłaszcza na hodowlę bydła rogatego.

Od 1949 r. pogłowie bydła wzrosło o około 4 proc. Mimo zwiększenia mleczności krów w stosunku do okresu przedwojennego, pozostaje ona jeszcze na stosunkowo niskim poziomie.

Średnia waga bydła przekroczyła dość znacznie poziom przedwojenny, wzrost ten jest jednak jeszcze niedostateczny.

Pogłowie trzody chlewnej — mimo znacznego wzrostu w stosunku do r. 1949 i przekroczenia o 45 proc. ilości świń przypadającej na 100 ha ziemi ornej przed wojną — wykazuje w poszczególnych okresach duże wahania.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia owiec, które zwiększyło się o 71 proc. w porównaniu z r. 1949, wydajność wełny z owcy wzrosła bardzo nieznacznie, a także jakość jej nie uległa istotnej poprawie.

Zasadniczą przyczyną niedostatecznego wzrostu hodowli i niskiej jeszcze produktywności zwierząt jest słaby rozwój bazy paszowej, wynikający zarówno z niedostatecznej produkcji zbóż i ziemniaków, jak i niskiej wydajności łąk i pastwisk. Również zbiory roślin pastewnych, a w tej liczbie upraw poplonowych, mimo pewnego wzrostu, są wysoce niedostateczne. Ponadto występują poważne straty w zbiorach siana, ziemniaków, zielonek z powodu ich nietermin nowego sprzętu, niewłaściwego przechowywania i nieracjonalnego skarmiania.

Na stan produkcji zwierzęcej ujemnie wpływa również niski jeszcze poziom obsługi zootechnicznej.

Hodowla zarodowa jest jeszcze słabo rozwinięta, niedostateczna jest ilość punktów kopulacyjnych i jakość rozpłodników na tych punktach. Mimo poważnych osiągnięć w dziedzinie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego, poziom ich nie zapewnia w pełni skutecznej walki z chorobami zakaźnymi. Poważne szkody przynoszą często występujące wypadki jałowości u krów, a także choroby młodzieży i duża ilość padnięć, zwłaszcza prosiąt.

Na podstawie oceny stanu hodowli i możliwości jej rozwoju należy ustalić na lata 1954 — 1955 następujące zadania:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybsze podnoszenie pogłowia bydła rogatego, uzyskanie większej mleczności krów, zwiększenie przeciętnej wagi i poprawę jakości bydła rzeźnego.

Podnieść stan pogłowia bydła do 7,9 — 8,1 mln. szt., tj. o 7 — 10 proc. w porównaniu z r. 1953 i osiągnąć w r. 1955 przeciętnie w kraju co najmniej 26 krów na 100 ha użytków rolnych,

b) osiągnąć zwiększenie pogłowia trzody chlewnej do 10,6—11,1 mln. szt., tj. o 10 — 15 proc. w porównaniu z r. 1953, zapewniając jednocześnie właściwy udział ilości macior w całości pogłowia.

c) zapewnić dalsze wysokie tempo przyrostu pogłowia owiec, rozszerzając ich hodowlę na tereny, w których hodowla ta jest słabo rozwinięta. Pogłowie owiec winno wzrosnąć w r. 1955 do 4,2 — 4,3 mln. szt., tj. o około 25 proc. w porównaniu z r. 1953. Jednocześnie należy zapewnić poprawę wydajności i jakości wełny.

Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu pogłowia zwierząt i podniesienia ich produktywności niezbędne są:

— znaczny rozwój bazy paszowej oraz zasadnicze polepszenie wykorzystania paszy,

— usprawnienie gospodarki zarodowej,

— poprawa obsługi zootechnicznej,

— poprawa ochrony weterynaryjnej zwierząt,

— zwiększenie budownictwa pomieszczeń gospodarskich,

— postęp w mechanizacji prac hodowlanych.

1 W celu zapewnienia odpowiedniej ilości pasz dla potrzeb hodowli należy:

a) zapewnić osiągnięcie wzrostu wydajności łąk i pastwisk. W tym celu niezbędne jest przede wszystkim znaczne rozszerzenie prac melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na melioracje wzrosną w roku 1955 o 70 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Zasięg prac melioracyjnych winien być znacznie zwiększony przez szeroki rozwój lokalnych prac melioracyjnych podejmowanych przez zainteresowanych chłopów w gromadach i gminach, przy zapewnieniu odpowiedniej pomocy ze strony służby wodno - melioracyjnej.

Dla uniknięcia poważnych strat w zbiorach i uzyskania paszy zawierającej większą ilość białka niezbędne jest upowszechnienie wczesnego koszenia traw i suszenia siana na kozłach lub innych urządzeniach.

W sektorze socjalistycznym i w gospodarce indywidualnej zapewnić należy szersze podjęcie zabiegów produkcyjnych w gospodarce łąkowej, stosowanie nawożenia łąk, zwiększenie produkcji cennych nasion traw wieloletnich, wapnowanie łąk zakwaszonych. W PGR i w spółdzielniach produkcyjnych można osiągnąć poważne zwiększenie wydajności pastwisk przez stosowanie systemu wypasu kwaterowego.

(Ciąg dalszy na str. 4.)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR
przyjęte przez IX Plenum KC PZPR
„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 — 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej"

(Dalszy ciąg ze str. 3.)

Niezbędne jest podjęcie środków dla lepszego zagospodarowania terenów łąkowych w województwach zielonogórskim i szczecińskim. Wymaga to wzmożenia mechanizacji prac łąkowo-melioracyjnych w PGR i spółdzielniach produkcyjnych na tych terenach oraz usprawnienia organizacji grup kośnych.

Zadaniem Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła oraz Ministerstwa Rolnictwa jest zwiększenie produkcji i uruchomienie nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji uprawy łąk i robót melioracyjnych.

b) zwiększać stopniowo obszar upraw pastewnych i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewu poplonów o 150-200 tys. ha w ciągu najbliższych 2 lat.

Zwiększyć produkcję wysokowartościowych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy łubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zębu, słonecznika pastewnego i innych roślin nadających się do kiszenia.

c) Upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz, w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitej paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa służba rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić w ciągu najbliższych miesięcy szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów roślinnych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954 — 1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 2—3 ton kiszonek rocznie na krowę.

d) Zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego oraz Ministerstwa Skupu.

2 W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy w Ministerstwie Rolnictwa podjąć akcję poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytuty i placówki naukowe winny przepracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

3 Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krów, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychowku i zwiększenia pomocy dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozpłodników. Nie zbędne jest zwrócenie uwagi na podniesienie jakości pogłowia koni, a szczególnie na hodowlę koni roboczych wysokiej jakości.

b) Sieć stacji kopulacyjnych z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw indywidualnych winna być znacznie rozbudowana.

W roku 1955 należy osiągnąć stan uznanych rozpłodników: buhai 62 tys. szt., ogierów 8 tys. szt., knurów około 33 tys. szt., tryków około 45 tys. szt. Rozszerzyć należy tak że sieć stacji sztucznego unasiennienia.

4 Dla rozszerzenia i usprawnienia ochrony weterynaryjnej należy:

a) znacznie wzmóc działalność służby weterynaryjnej i szeroko prowadzić akcję profilaktyczną

b) znacznie rozbudować sieć lecznic, przychodni i punktów weterynaryjnych.

c) zwiększyć produkcję szczepionek i surowic niezbędnych do rozszerzenia szczepień ochronnych, szczególnie przeciwko pomorowi i różycy.

d) wzmóc walkę z jałowością krów i wprowadzić bezpłatne jej leczenie przez państwową służbę weterynaryjną.

5 Dla uzyskania postępu w mechanizacji prac hodowlanych w spółdzielniach i Państwowych Gospodarstwach Rolnych niezbędne jest podjęcie szeregu środków technicznych i organizacyjnych.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego i Ministerstwo Przemysłu Drobnego i Rzemiosła winny rozszerzyć produkcję maszyn z napędem mechanicznym do przygotowywania pasz, samoczynnych poideł, prostych urządzeń transportowych dla obór i chlewni itd. oraz podjąć produkcję elektrycznych dojarek.

III. O środkach pomocy dla rozwoju produkcji w gospodarstwach indywidualnych

Przed indywidualnymi gospodarstwami chłopskimi stają poważne zadania szybszego rozwoju ich produkcji roślinnej i hodowlanej. W gospodarstwach tych istnieją jeszcze poważne rezerwy produkcyjne. Wykorzystanie tych rezerw przez chłopów pracujących przyniesie gospodarce narodowej wzrost produkcji rolniczej, a właścicielom tych gospodarstw zapewni wzrost dochodów.

Dla osiągnięcia wzrostu produkcji rolniczej niezbędne jest podjęcie środków zmierzających do silniejszego zainteresowania materialnego chłopów pracujących we wzroście produkcji towarowej oraz wzmożenie pomocy produkcyjnej, kredytowej, agrotechnicznej i zootechnicznej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych.

W tym celu należy:

— utrzymywać w latach następnych dostawy obowiązkowe na nie zwiększającym się poziomie, a także rozszerzyć system ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach,

— rozszerzyć kontraktacje na dogodnych dla chłopów warunkach,

— rozszerzyć system ulg podatkowych i pomoc kredytową dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych chłopów,

— zwiększyć zaopatrzenie wsi w materiały budowlane, przede wszystkim dla budownictwa pomieszczeń gospodarczych,

— polepszyć obsługę gospodarstw chłopów małorolnych i średniorolnych przez GOM i POM,

— zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym maszyn rolniczych, nawozów sztucznych i innych środków produkcji,

— usprawnić handel wiejski, zwiększyć zaopatrzenie wsi w artykuły konsumcyjne, rozszerzyć sieć punktów skupu artykułów rolniczych i sieć punktów usługowych dla wsi,

— uporządkować sprawy prawne dotyczące chłopskiej własności ziemi.

1 W dziedzinie dostaw obowiązkowych należy:

a) ustalać od r. 1954 wymiar ogólny dostaw obowiązkowych na nie zwiększającym się poziomie, co przy wzroście produkcji rolniczej zapewni, że z roku na rok dochody wsi będą rosły, bowiem przy pełnym wykonaniu dostaw obowiązkowych będzie rosła sprzedaż zboża, ziemniaków, mleka i żywca po wyższych cenach na warunkach kontraktacyjnych, bądź na warunkach wolnego rynku.

Obowiązkowe dostawy obejmują obecnie i obejmować będą w latach następnych zboża, ziemniaki, mleko, żywiec trzody chlewnej i bydła. Pozostałe działy produkcji rolniczej nie będą w okresie lat następnych objęte obowiązkowymi dostawami. Dotyczy to upraw przemysłowych, warzyw i owoców, wełny, siana i upraw pastewnych, drobiu, jaj, roślin strączkowych jadalnych, gryki itd.,

b) ustalić następujące zmiany w systemie ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach:

— gospodarstwa małorolne o powierzchni nie większej niż 1 ha należy, począwszy od 1 stycznia 1954 r. zwolnić z dostaw obowiązkowych żywca i mleka, —

— gospodarstwa do 3 ha, które nie posiadały w dniu 1 października 1953 r. krów, jeśli podejmą wychów jałówek, nale ży zwolnić od 1 stycznia 1954 roku od obowiązku dostaw mleka do czasu doprowadzenia przychówka do stanu mleczności,

— gospodarstwa do 3 ha oraz gospodarstwa specjalizujące się w poszczególnych gałęziach hodowli i produkcji roślinnej winny otrzymać w latach następnych możność zastąpienia w określonych granicach dostaw zboża dostawami żywca, mleka, ziemniaków lub innych ziemiopłodów,

— gospodarstwom do 5 ha należy przyznać prawo do wykonania dostaw żywca w drobiu w granicach do 30 proc.,

— gospodarstwom do 2 ha należy umorzyć zaległości w dostawach mleka za rok 1952, a dostawy mleka wykonane w roku 1952 przez gospodarstwa tej kategorii zaliczyć na poczet innych obowiązkowych dostaw.

— gospodarstwom od 2—7 ha należy umorzyć zaległości w mleku za rok 1952, jeżeli przedłożą uzasadnione wnioski i pod warunkiem, że wykonają bieżące dostawy mleka.

Utrzymanie na następne lata obowiązkowych dostaw na tym samym ogólnym poziomie i rozszerzenie systemu ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach stwarza jeszcze bardziej sprzyjające warunki, by gospodarstwa chłopskie wykonywały obowiązkowe dostawy w pełni, terminowo i sprawnie.

Organizacje partyjne i Rady Narodowe winny wzmóc wysiłki w kierunku osiągnięcia pełnego i terminowego wykonywania obowiązkowych dostaw, stanowiących ważny element spójni ekonomicznej między miastem i wsią.

2 Dla rozwoju kontraktacji jako najdogodniejszej dla chłopów formy zbytu ich produktów należy:

a) zwiększyć kontraktację trzody chlewnej mięsno-słoninowej z 1 miliona sztuk w roku 1953 do 1,4 mln. sztuk w roku 1954,

b) zwiększyć kontraktację prosiąt i warchlaków w roku 1954 — ze 100 tys. sztuk w roku 1953 do 300 tys. sztuk w roku 1954,

c) zwiększyć kontraktację młodego bydła rzeźnego z 80 tys. sztuk dostarczonych w r. 1953 do 200 tys. w r. 1954,

d) dla stworzenia możliwości zakupu bydła przez gospodarstwa małorolne i średniorolne rozszerzyć kotraktację cieliczek użytkowych, pochodzących od krów o sprawdzonej wysokiej użytkowności, obejmując nią 75 tys. cieliczek w r. 1954 i 100 tys. cieliczek w r. 1955.

3 W dziedzinie podatków należy:

a) zmniejszyć poczynając od roku 1954 progresję podatkową dla gospodarstw chłopskich na niektórych słabiej zagospodarowanych terenach,

b) wprowadzić indywidualne ulgi podatkowe dla gospodarstw, których stan zagospodarowania jest szczególnie słaby i które zobowiążą się do osiągnięcia w określonym terminie właściwego stanu zagospodarowania.

4 W celu rozszerzenia pomocy kredytowej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych należy:

a) zabezpieczyć udzielanie kredytów na zakup krów i jałówek, przede wszystkim gospodarstwom nie posiadającym krów,

b) zapewnić gospodarstwom małorolnym i średniorolnym kredyty dla budowy pomieszczeń dla inwentarza, przy czym uprzywilejować należy gospodarstwa prowadzące hodowlę zarodową oraz podejmujące się wychowu na podstawie kontraktacji.

c) zwiększyć kredyty na rozwój upraw specjalnych, zakup nawozów itp.

d) zwiększyć znacznie bankowe kredyty inwestycyjne dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych, usprawnić pracę Narodowego Banku Polskiego i Gminnych Kas Spółdzielczych w zakresie kredytowania wsi.

5 Dla umożliwienia gospodarstwom indywidualnym podejmowania w szerszej mierze niż dotąd budownictwa gospodarczego oraz dokonywania remontów zabudowań należy obok pomocy kredytowej zwiększyć w roku 1955 sprzedaż materiałów budowlanych dla wsi o ok. 65 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

Należy rozwinąć szeroko produkcję materiałów budowlanych na potrzeby wsi przez przemysł terenowy, uruchomić nieczynne w chwili obecnej małe cegielnie, betoniarnie itd.

6 Dla zapewnienia lepszej obsługi gospodarstw chłopów pracujących przez GOM i POM należy:

a) zwiększyć ilość gminnych ośrodków maszynowych, zwłaszcza na terenie województw centralnych i wschodnich,

b) zwiększyć zaopatrzenie GOM-ów w maszyny rolnicze, zwłaszcza w siewniki zbożowe, maszyny żniwne, kopaczki i kosiarki, agregaty omłotowe, lekką aparaturę do ochrony roślin oraz zorganizować przy GOM punkty czyszczenia nasion. W rejonach, gdzie brak jest Państwowych Ośrodków Maszynowych, zorganizować brygady wyposażone w traktory, stacjonowane przy GOM

c) zwrócić szczególną uwagę na rozbudowę kuźni i warsztatów pomocniczych GOM i zapewnić ich właściwe wyposażenie,

d) rozszerzyć zakres pomocy są siedzkiej i powiązać ją z pracą GOM, by umożliwić korzystanie z maszyn GOM chłopom małorolnym i średniorolnym nie posiadającym koni,

e) zapewnić stałą kontrolę terenowych rad narodowych nad pracą GOM,

f) stworzyć przy GOM społeczne komitety, które będą czuwały nad właściwym przydziałem i wykorzystaniem sprzętu,

g) wydatnie zwiększyć pomoc okazywaną przez POM gospodarstwom indywidualnym,

h) zmienić opłaty w GOM i POM, by bardziej udostępnić korzystanie z ich usług chłopom małorolnym i średniorolnym.

7 Dla polepszenia zaopatrzenia gospodarstw indywidualnych w środki produkcji należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych oraz GOM w maszyny i narzędzia rolnicze, w szczególności w siewniki — z 6,5 tys. szt. w 1953 r. do 13 tys. szt. w 1955 r., w kopaczki — z 8 tys. szt. do 18 tys. szt., w parniki — z 38 tys. szt. do 75 tys. szt., w obsypniki — z 27,5 tys. szt. do 74 tys. szt., w opielniki konne — z 8 tys. szt. do 23 tys. szt., w kultywatory — z 17 tys. szt. do 20 tys. szt.

Ministerstwa: Przemysłu Maszynowego, Hutnictwa, Przemysłu Drobnego i Rzemiosła zabezpieczą uruchomienie ponadto dodatkowej produkcji narzędzi rolniczych i części zamiennych w zakładach o innym kierunku produkcyjnym.

b) zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym nawozów sztucznych w r. 1955 w stosunku do roku 1953 o około 40 proc.

c) zwiększyć poważnie zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych w gwoździe, bednarkę, obręczówkę, konwie, uprząż, rzemienie, drewno opałowe, łopaty, szpadle, łańcuchy itp.

d) znacznie usprawnić zaopatrzenie istniejących kuźni w paliwo i żelazo oraz powiększyć w możliwie krótkim czasie sieć kuźni, udzielając w tym celu pomocy zarówno spółdzielniom pracy, jak i indywidualnym rzemieślnikom.

e) wykorzystać wszystkie możliwości znacznego poprawienia i usprawnienia zaopatrzenia wsi przez rozwój produkcji państwowego i spółdzielczego przemysłu terenowego oraz prywatnego rzemiosła, w szczególności — produkcji narzędzi i materiałów niezbędnych w gospodarstwie wiejskim dla celów produkcyjnych i gospodarstwa domowego, a zwłaszcza wozów, części do wozów, kół, uprzęży, grabi, różnych wyrobów z drzewa, naczyń glinianych, powrozów itp.

8 Dla usprawnienia handlu na wsi i polepszenia zaopatrzenia wsi w artykuły konsumcyjne należy:

a) poważnie zwiększyć przydziały dla wsi artykułów konsumcyjnych, uwzględniając w asortymencie potrzeby wsi i zmiany zapotrzebowania związane ze wzrostem stopy życiowej i wymaganiami konsumenta wiejskiego, w szczególności znacznie zwiększyć zaopatrzenie wsi w naczynia emaliowane i ocynkowane oraz zwrócić szczególną uwagę na jakość dostarczanych towarów,

b) celem zapobieżenia nadużyciom i kumoterstwu rozszerzyć i wzmocnić społeczną kontrolę przy wszystkich placówkach gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska".

IV. Zadania w dziedzinie dalszego rozwoju i umocnienia spółdzielni produkcyjnych

Słuszna linia partii, zmierzająca do rozwijania zespołowych form gospodarki w rolnictwie, doprowadziła już do stworzenia poważnej liczby spółdzielni produkcyjnych, które mimo krótkiego okresu istnienia, wykazały w praktyce wyższość gospodarki socjalistycznej w rolnictwie nad gospodarką indywidualną.

Młody ruch spółdzielczości produkcyjnej w Polsce ma już za sobą poważne osiągnięcia. Spółdzielnie produkcyjne uzyskały plony zbóż przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarce indywidualnej i znacznie rozwinęły hodowlę bydła, trzody chlewnej i owiec. W spółdzielniach, gospodarujących dłużej niż rok, obsada trzody chlewnej na 100 ha ziemi ornej, licząc łącznie z gospodarką przyzagrodową, jest już większa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Towarowość produkcji w spółdzielniach jest znacznie wyższa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Szeroka pomoc w dziedzinie mechanizacji, udzielana spółdzielniom przez państwo ludowe, powoduje, że praca w spółdzielniach stała się wydajniejsza i lżejsza niż w drobnej gospodarce chłopskiej.

Chłopi — spółdzielcy osiągają zazwyczaj już w pierwszym roku wyższe dochody niż w okresie, gdy gospodarowali indywidualnie. Jednocześnie korzystają oni w szerokim i rosnącym stopniu z urządzeń kulturalnych i socjalnych.

Spółdzielczość produkcyjna stała się już poważnym czynnikiem w życiu wsi polskiej, oddziaływującym na miliony chłopów pracujących — nie spółdzielców. W spółdzielniach produkcyjnych wyrosło wielu przodujących ludzi nowej wsi polskiej — mistrzów urodzaju i hodowli. Dobrze gospodarujące spółdzielnie swą pracą i wynikami zachęcają coraz większą liczbę chłopów małorolnych i średniorolnych do zespołowych form gospodarowania.

Przy niewątpliwych osiągnięciach młodego ruchu spółdzielczości produkcyjnej posiada on jeszcze szereg braków i niedociągnięć.

(Ciąg dalszy na str. 5.)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR
przyjęte przez IX Plenum KC PZPR
„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 — 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej"

(Dalszy ciąg ze str. 4.)

Ruch spółdzielczości produkcyjnej na terenach województw centralnych i wschodnich rozwija się powoli i pozostaje wyraźnie w tyle za innymi częściami kraju.

Istnieją jeszcze na terenie całego kraju spółdzielnie, które — wskutek odgradzania się od sąsiadujących z nimi małorolnych i średniorolnych chłopów i zasklepiania się we własnym szczupłym gronie — nie zdobywają nowych członków i gospodarują na małych obszarach ziemi. Nie pozwala im to na osiągnięcie wszystkich korzyści, które zapewnia gospodarka uspołeczniona.

Obok wielu przodujących spółdzielni produkcyjnych, które wyróżniają się dobrą organizacją pracy, osiągają piękne wyniki w produkcji roślinnej i hodowlanej, zapewniają swym członkom wysoką wartość dniówki obrachunkowej — istnieją jeszcze spółdzielnie, gospodarujące niegrawidłowo i nie osiągające należytych wyników.

Należy podkreślić niedostateczny jeszcze rozwój hodowli bydła rogatego, uprawy okopowych, zwłaszcza ziemniaków, oraz brak należytej troski o rozszerzenie upraw roślin pastewnych i wykorzystanie łąk i pastwisk.

Z oceny dotychczasowego rozwoju ruchu spółdzielczości produkcyjnej wynikają następujące podstawowe zadania:

— dalsze organizacyjno-ekonomiczne umocnienie spółdzielń produkcyjnych, tak aby stały się one przykładem i wzorem dla chłopów pracujących, by oddziaływały na nich i przekonywały ich o wyższości gospodarki zespołowej;

— zapewnienie dalszego nieustannego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na terenie całego kraju, na gruncie pełnej dobrowolności i w oparciu o rosnącą pomoc państwa ludowego.

Warunkiem ekonomiczno-organizacyjnego umocnienia spółdzielń produkcyjnych jest wszechstronny rozwój ich produkcji, pełne wykorzystanie pomocy technicznej POM, stosowanie przodujących zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych, wzmocnienie podstaw finansowych gospodarki spółdzielczej, racjonalna organizacja pracy, rozwijanie inicjatywy i aktywności chłopów - spółdzielców, pełne przestrzeganie zasad statutu i samorządu spółdzielczego.

1 Dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju produkcji rolniczej w spółdzielniach produkcyjnych należy:

a) zapewnić przede wszystkim szybszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego, zapewnić odpowiednią dla tej hodowli bazę paszową. Wymaga to:

— okazania pomocy spółdzielniom produkcyjnym w szybkiej budowie, już w pierwszym roku ich działalności, pomieszczeń gospodarczych, zwłaszcza obór i chlewni, —

— udzielenia pomocy spółdzielniom produkcyjnym w nabyciu materiału hodowlanego dla gospodarki zespołowej, —

— okazania członkom spółdzielni, nie posiadającym krów na działkach przyzagrodowych, pomocy w nabyciu krów lub jałówek, —

— umożliwienia spółdzielniom produkcyjnym, w drodze pomocy kredytowej państwa, zakupu bydła stanowiącego wkład inwentarzowy nowowstępujących członków z wypłatą należności już w pierwszym roku ich przystąpienia do spółdzielni, —

— zwiększenia produkcji pasz, uprawy roślin pastewnych, zwłaszcza motylkowych i znacznego podniesienia wydajności łąk i pastwisk, —

założenia silosów w każdej spółdzielni produkcyjnej, —

b) zwrócić szczególną uwagę na podniesienie plonów i rozszerzenie uprawy ziemniaków i roślin przemysłowych oraz na rozwój warzywnictwa i sadownictwa, zwłaszcza w rejonach ośrodków miejskich i wczasowych,

c) rozwijać w przodujących spółdzielniach produkcję nasion kwalifikowanych i hodowlę bydła zarodowego. Zakładać we wszystkich spółdzielniach produkcyjnych pola nasienne, aby umożliwić zaopatrzenie własne spółdzielni w nasiona oraz tworzyć fundusz wymienny nasion dla gospodarstw chłopów indywidualnych. Spółdzielniom, obejmującym obszar ponad 500 ha, produkującym nasiona kwalifikowane lub hodującym bydło zarodowe należy przydzielać agronomów lub zootechników, opłacanych z budżetu państwa,

d) zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie w spółdzielniach produkcyjnych prawidłowego zmianowania upraw. W spółdzielniach, gospodarujących na większych obszarach, wprowadzać przy pomocy rolniczych instytutów badawczych i służby agronomicznej Ministerstwa Rolnictwa urządzenia rolne i plano we płodozmiany oraz przystąpić do opracowania perspektywicznych planów wszechstronnego ich rozwoju. Spółdzielniom tym należy zapewnić szczególną pomoc w zakresie kadr fachowych, mechanizacji upraw i hodowli oraz stosowania nowoczesnej agrotechniki.

2 Dla organizacyjno-ekonomicznego umocnienia gospodarki spółdzielczej należy:

a) ściśle przestrzegać zasady materialnego zainteresowania członków spółdzielni w podnoszeniu wydajności pracy i osiąganiu wyższych wyników produkcyjnych. Wymaga to przede wszystkim powszechnego wprowadzenia norm dla każdego rodzaju roboty i ścisłego przestrzegania zasady opłaty według ilości i jakości wykonywanej pracy;

b) zapewnić należytą organizację pracy zespołowej w uprawie i hodowli. W tym celu należy w większych spółdzielniach tworzyć oddzielne brygady polowe i hodowlane, a w mniejszych spółdzielniach, w których nie jest celowe tworzenie stałych brygad hodowlanych, zapewnić powołanie wewnątrz brygady mieszanej — specjalnej grupy hodowlanej. Wskazane jest także tworzenie wewnątrz brygad polowych ogniw dla wykonywania robót szczególnie pracochłonnych. Pomiędzy spółdzielniami i wewnątrz spółdzielni szeroko winno się rozwijać socjalistyczne współzawodnictwo pracy;

c) usprawnić gospodarkę finansową spółdzielni i działalność komisji rewizyjnej i ściśle przestrzegać podziału dochodu zgodnie ze statutem, a zwłaszcza wydzielania funduszów niepodzielnych i racjonalnego ich rozchodowania;

d) umocnić samorząd spółdzielczy. Wymaga to w szczególności zapewnienia aktywnego udziału członków w omawianiu i decydowaniu na ogólnych zebraniach najważniejszych spraw spółdzielni i przestrzegania statutowych uprawnień zarządu spółdzielni;

e) uporządkować przepisy o dostawach obowiązkowych dla spółdzielni produkcyjnych, przy zachowaniu przysługujących im ulg. Wymiar dostaw należnych od spółdzielni winien być ustalony w oparciu o odrębnie opracowane zasady, w sposób zapewniający zainteresowanie materialne spółdzielców w dalszym wzroście produkcji.

Obowiązkowe dostawy żywca, mleka i ziemniaków dla spółdzielni, zagospodarowujących odłogi lub też gospodarujących na gruntach Państwowego Funduszu Ziemi, na których nie mogą przejściowo prowadzić intensywnej gospodarki, winny być ograniczone wyłącznie do obszaru ziemi, wniesionego przez samych członków spółdzielni.

Należy umorzyć członkom spółdzielni produkcyjnych spłaty zadłużeń wobec Państwowego Funduszu Ziemi, a także innych zadłużeń z tytułu państwowej pomocy produkcyjnej, zaciągniętych w latach 1944—1949, a przejętych przez Bank Rolny.

3 Dla dalszego prawidłowego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w oparciu o rosnącą techniczną i organizacyjną pomoc państwa należy:

a) w pracy nad zakładaniem nowych spółdzielni zwrócić szczególną uwagę na właściwe polityczne, ekonomiczne i organizacyjne przygotowanie ich działalności. Oznacza to konieczność szerokiej pracy wyjaśniającej wśród całej gromady i dokładnego zapoznania członków spółdzielni z ich statutowymi prawami i obowiązkami;

b) dokładać starań, by spółdzielnia obejmowała dostateczną liczbę członków i wystarczająco wielki obszar ziemi;

c) zwrócić uwagę na planowe przygotowanie działalności gospodarczej nowozałożonej spółdzielni i zapewnić okazanie jej niezbędnej pomocy, zwłaszcza w szybkim rozwoju hodowli zespołowej.

4 Należy zapewnić zacieśnienie więzi członków spółdzielni produkcyjnych z gospodarującymi indywidualnie chłopami pracującymi przez aktywny udział spółdzielców w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym całej gromady i we wspólnych pracach gromadzkich.

Spółdzielnie produkcyjne winny okazywać pomoc produkcyjną małorolnym i średniorolnym chłopom przez upowszechnianie doświadczeń agro- i zootechnicznych, dostawy nasion kwalifikowanych, dostawy przychówka zarodowego dla podniesienia hodowli w gospodarstwach indywidualnych itd.

V. O usprawnieniu pracy państwowych ośrodków maszynowych

Państwowe ośrodki maszynowe stanowią jedną z podstawowych dźwigni socjalistycznej przebudowy wsi i walki o wprowadzenie do naszego rolnictwa nowoczesnych metod uprawy roli.

POM-y winny zapewniać obsługę techniczną spółdzielni produkcyjnych, pomagać im w stosowaniu przodujących metod agrotechniki i współdziałać w umacnianiu organizacyjnym, ekonomicznym i politycznym spółdzielni.

Państwowe ośrodki maszynowe posiadają już duże osiągnięcia w pracy. Liczba ich do końca roku osiągnie ponad 400. POM-y posiadają już 15,8 tys. traktorów przeliczeniowych i poważny park maszynowy. W POM-ach pracuje około 40 tys. pracowników.

POM-y przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwoju i osiągnięć spółdzielczości produkcyjnej i stanowią już obecnie poważny czynnik mechanizacji polskiego rolnictwa.

Jednakże praca POM wykazuje jeszcze poważne braki i niedomagania.

POM-y często ograniczają swą działalność wyłącznie do technicznej obsługi spółdzielni produkcyjnych i nie okazują im dostatecznej pomocy, zwłaszcza w organizacji produkcji i opanowywaniu nowoczesnej, przodującej agrotechniki.

Jakość prac wykonywanych przez POM-y dla spółdzielni w wielu wypadkach jest jeszcze niska.

Stopień wykorzystania sprzętu technicznego POM — zwłaszcza traktorów, snopowiązałek, kopaczek — jest niedostateczny.

Dla wykonania przez POM-y w pełni ich doniosłych zadań dla usunięcia występujących jeszcze w ich pracy braków i niedociągnięć należy:

1 Ściślej powiązać POM-y ze spółdzielniami, zwiększyć odpowiedzialność POM za wyniki produkcyjne obsługiwanych przez nie spółdzielni.

Praca agronomów POM powinna polegać przede wszystkim na okazywaniu bezpośredniej pomocy spółdzielniom w rozwoju ich produkcji rolniczej. Należy im powierzyć na stałe obsługę określonych spółdzielni, by mogli systematycznie wpływać na ich działalność produkcyjną.

Brygady traktorowe i traktorzyści winni być na stałe przydzielani do tych samych spółdzielni, co pozwoli na właściwe powiązanie ich pracy z pracą brygad spółdzielczych i umożliwi uzupełnienie systemu płac premiowaniem za wyniki produkcyjne spółdzielni.

2 Podnieść jakość i terminowość pracy POM-ów. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest materialne zainteresowanie zarówno POM-u jak i jego pracowników jakością i terminowością wykonania prac polowych.

Należy przewidzieć zasadę premiowania pracowników POM w zależności od ilości i jakości wykonanych podstawowych robót rolnych oraz od wyników produkcyjnych obsługiwanych przez nich spółdzielni.

Konieczne jest usprawnienie systemu planowania, a w szczególności zerwania ze szkodliwą praktyką planowania różnych prac POM tylko w hektarach orki średniej oraz wprowadzenie norm na podstawowe roboty, wykonywane przez POM. Należy bezwzględnie zlikwidować zjawisko nadmiernego wykonywania prac transportowych kosztem prac polowych.

Należy konsekwentnie stosować kary umowne w wypadku niewykonania — lub nietermino wego wykonania — prac przewidzianych w umowie między spółdzielnią a POM.

3 Usunąć źródła częstych przestojów, wzmóc walkę o pełne wykorzystanie sprzętu technicznego POM.

Decydujące znaczenie dla osiągnięcia tego celu ma podniesienie jakości remontu maszyn i usprawnienie obsługi technicznej sprzętu, zwłaszcza w okresie wytężonych robót polnych, zaostrzenie walki z wypadkami niedbałego obchodzenia się z maszynami.

Wymaga to szerszego uwzględnienia w planach inwestycyjnych POM budowy warsztatów i pomieszczeń na maszyny i narzędzia, wyposażenia POM w warsztaty ruchome, systematycznego podnoszenia kwalifikacji pracowników POM.

Konieczne jest skierowanie z przemysłu do POM odpowiedniej ilości kwalifikowanych robotników warsztatowych oraz personelu inżynieryjno-technicznego.

4 Dla polepszenia warunków pracy i stabilizacji załóg POM niezbędne jest zwiększenie troski o warunki bytowe i socjalne pracowników, wzmożenie budownictwa socjalnego i mieszkaniowego, szczególnie budownictwa mieszkań dla wysokokwalifikowanych specjalistów, zapewnienie odpowiednich warunków wyżywienia i zakwaterowania traktorzystom pracującym w polu.

VI. Zadania w dziedzinie rozwoju państwowych gospodarstw rolnych

Państwowe gospodarstwa rolne osiągnęły znaczne wyniki w rozwoju produkcji.

Zbiory zbóż wzrastały znacznie szybciej niż w gospodarce indywidualnej. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w 1953 r. w porównaniu z 1949 r. o 83 proc. W tym samym okresie pogłowie świń wzrosło przeszło czterokrotnie i osiągnęło ponad 900 tys. szt. Pogłowie bydła wzrosło 2,4 raza i osiągnęło prawie 450 tys. sztuk.

Dzięki poważnemu wyposażeniu w traktory i maszyny rolnicze, PGR osiągnęły już w zasadzie niemal pełną mechanizację orki, kultywatorowania, bronowania, sprzętu zbóż i ziemniaków. Wzrasta udział kombajnów w sprzęcie zbóż.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć, pracy PGR nie można uznać za zadowalającą. PGR-y nie wykorzystują posiadanych możliwości dla wzrostu produkcji. Zbyt powolny jest wzrost plonów i wydajności produkcji zwierzęcej. Obok przodujących zespołów, posiadających wielostronnie rozwiniętą gospodarkę i osiągających wysokie plony, istnieje znaczna liczba gospodarstw, których produkcja znajduje się jeszcze na niskim poziomie.

Znaczna liczba zespołów PGR nie wykonuje państwowych planów w zakresie produkcji i dostaw. W wielu zespołach poziom agrotechniki i zootechniki jest jeszcze niski, a prace wykonywane są w nieodpowiednich terminach. Szczególne zaniedbania mają miejsce w uprawie i sprzęcie okopowych. Bardzo wiele zaniedbań istnieje na odcinku hodowli.

Park traktorowy i maszynowy nie jest dostatecznie wykorzystany, a nadzór techniczny i konserwacja sprzętu nie znajdują się jeszcze na należytym poziomie.

Niski poziom organizacji pracy i rozpowszechnione w wielu gospodarstwach fakty marnotrawstwa powodują nadmiernie wysokie koszty własne produkcji.

Przezwyciężenie tych braków stanowi niezbędny warunek realizacji trudnych zadań, jakie PGR mają obecnie do wykonania.

Przed PGR stoją zadania podniesienia produkcji roślinnej i zwierzęcej przez intensyfikację gospodarki, wzrost plonów i podniesienie produktywności zwierząt.

W r. 1955 w PGR zbiory zbóż powinny być o 150—170 tys. ton wyższe niż w roku 1952. W ciągu najbliższych dwóch lat plony buraków cukrowych i ziemniaków powinny wzrosnąć o 15—20 proc. Stan pogłowia bydła na koniec 1955 r. powinien wzrosnąć w stosunku do 1953 r. o 30—35 proc., a trzody chlewnej o około 20 proc.

Szczególnie ważnym zadaniem państwowych gospodarstw rolnych jest rozwijanie hodowli zwierząt zarodowych i produkcji nasion kwalifikowanych, zwłaszcza dla zaopatrzenia spółdzielni produkcyjnych i gospodarki indywidualnej.

Dla wykonania tych zadań i stworzenia warunków dalszego stałego rozwoju PGR należy:

1 Usprawnić organizację PGR — przede wszystkim przez przybliżenie kierownictwa do produkcji i przestrzeganie zasad jednoosobowej odpowiedzialności kierownika za całokształt wyników działalności gospodarczej kierowanej przez niego jednostki.

Zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem w kierownictwie PGR przez stworzenie terenowych zarządów centralnych, odpowiedzialnych za kompleksowe kierownictwo całością produkcji podległych przedsiębiorstw.

2 Osiągnąć stabilizację załóg przez poprawę warunków bytowych i kulturalnych robotników stałych i sezonowych oraz podniesienie ich kwalifikacji.

W szczególności zwrócić uwagę na poprawę warunków mieszkaniowych pracowników PGR i w tym celu znacznie zwiększyć remonty budynków mieszkalnych i rozszerzyć budownictwo mieszkaniowe.

W roku 1954 należy wybudować 16,7 tys. izb, a ponadto pomieszczenia mieszkalne dla 9 tys. robotników sezonowych. W roku 1955 należy osiągnąć dalszą poprawę warunków mieszkaniowych w PGR. W pełni wykorzystać środki na budownictwo socjalne, zwłaszcza rozszerzyć sieć żłobków i przedszkoli, co umożliwi zwiększenie udziału członków rodzin pracowników w produkcji PGR. Na szeroką skalę podjąć doszkalanie fachowe pracowników.

3 W nakładach inwestycyjnych szeroko uwzględnić budownictwo gospodarcze, melioracje i elektryfikację budownictwo mieszkaniowe dla pracowników stałych i sezonowych, a także mechanizację robót, zwłaszcza pracochłonnych.

Należy zwiększyć zaopatrzenie PGR w maszyny rolnicze, jak sadzarki do ziemniaków, rozrzutniki obornika, kombajny zbożowe, kopaczki traktorowe, młocarnie o większej wydajności, czyszczalnie oraz urządzenia służące do mechanizacji hodowli, jak samoczynne poidła, kolejki do transportu w oborach i chlewniach, a także poważnie zwiększyć zaopatrzenie PGR w samochody ciężarowe. Jednocześnie należy bardziej równomiernie rozmieścić sprzęt i maszyny w poszczególnych gospodarstwach i zespołach.

4 Podnieść wydajność traktorów i maszyn przez usprawnienie organizacji pracy, upowszechnienie agregatowania maszyn i właściwą konserwację i remonty sprzętu.

Należy podnieść wydajność na traktor przeliczeniowy w 1955 r. do 350 ha orki średniej, wydajność na kombajn do 260 ha.

W większym stopniu zaopatrzyć warsztaty PGR w maszyny i narzędzia, rozbudować sieć warsztatów, stworzyć warsztaty ruchome, zapewnić dopływ kwalifikowanego personelu warsztatowego, m. in. przez zwerbowanie pewnej liczby fachowców z przemysłu.

(Dalszy ciąg na str. 6.)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

„O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954 — 1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej"

(Ciąg dalszy ze str. 5)

5 Podnieść poziom organizacji pracy. Wymaga to przede wszystkim umocnienia brygad polowych i hodowlanych oraz ścisłego przestrzegania zasady opłaty za pracę na podstawie norm i przydzielania na stałe brygadom określonych odcinków pracy, aby wzmóc w ten sposób odpowiedzialność i zainteresowanie materialne brygadzistów i pracowników brygad w osiąganiu wyższych wyników pracy.

W brygadach zatrudnionych przy uprawach roślin przemysłowych należy wprowadzać podział na ogniwa. Ogromne znaczenie dla wypełnienia zadań stojących przed PGR ma rozwój szerokiego współzawodnictwa pracy między brygadami, ogniwami i poszczególnymi pracownikami.

VII. Zadania w dziedzinie podniesienia poziomu kierowania rozwojem rolnictwa

Wykonanie poważnych i trudnych zadań w dziedzinie szybkiego rozwoju rolnictwa wymaga przede wszystkim podniesienia poziomu i zasadniczych zmian w stylu i metodach pracy organów państwowych odpowiedzialnych za kierowanie rolnictwem.

Poziom pracy organów kierujących rozwojem produkcji rolniczej nie odpowiada zadaniom stojącym przed rolnictwem. Kierownictwo produkcją rolniczą jest mało konkretne, a organy kierujące są często oderwane od gromad, spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw państwowych i nie są wskutek tego w stanie udzielać im dostatecznej pomocy. Dotyczy to zarówno Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa PGR, jak i prezydiów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych, podległej im służby rolnej oraz aparatu POM.

Organy służby rolnej nie zawsze orientują się w konkretnych zagadnieniach produkcji rolniczej na danym terenie. Kadry służby rolnej są ilościowo niedostateczne, a poziom ich kwalifikacji jest na ogół niewystarczający. Szczególnie ostry brak wykwalifikowanych kadr występuje w powiatowych organach służby rolnej oraz POM-ach. Jednocześnie wielu specjalistów z zakresu rolnictwa pracuje poza swoim właściwym zawodem.

Mimo niedostatecznej ilości kadr, nie są one wykorzystywane w należyty sposób. Pracowników służby rolnej odrywa się często od ich właściwych funkcji i kieruje do różnych zajęć nie związanych bezpośrednio z ich zadaniami.

Ponadto kadry te są nadmiernie obciążone pracą papierkową, co wynika w dużej mierze z istniejących przerostów w sprawozdawczości.

Niezbędne jest osiągnięcie w szybkim czasie zasadniczej poprawy poziomu pracy organów państwowych, kierujących rolnictwem, a w szczególności przybliżenie kierownictwa do produkcji, nadanie mu bardziej konkretnego i operatywnego charakteru. Wymaga to dokonania zasadniczych zmian w metodach pracy państwowych organów kierujących rozwojem rolnictwa.

1 Dla zasilenia państwowej służby rolnej, POM i PGR kadrami specjalistów należy:

a) kierować absolwentów uczelni i szkół rolniczych przede wszystkim do terenowej służby rolnej, do POM i PGR,

b) zapewnić przesunięcie specjalistów rolnych ze średnim i wyższym wykształceniem z resortów pozarolniczych, zwłaszcza z organizacji handlowych i skupu do podstawowych ogniw służby rolnej, — przesunięcia te winny również objąć organizatorów — praktyków o dużym doświadczeniu, a zwrócić należy przy tym szczególną uwagę na kierowanie specjalistów — agronomów, zootechników i mechanizatorów rolnictwa z wykształceniem średnim i wyższym — do bezpośredniej działalności produkcyjnej w POM i w zespołach PGR oraz do tych ogniw służby rolnej, które działają bezpośrednio w gminach i gromadach,

c) wzmocnić obsadę wydziałów rolnictwa przy prezydiach powiatowych rad narodowych, kierując do pracy w tych działach specjalistów i doświadczonych organizatorów,

d) zapewnić w aparacie służby rolnej właściwą obsadę stanowisk powiatowych instruktorów rolnych, kierując tam wykwalifikowanych i zdolnych pracowników i zapewniając im równoczesnie odpowiednie warunki pracy i płacy,

e) zorganizować przy wyższych uczelniach kursy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie agrotechnicznym, zootechnicznym i mechanizacji rolnictwa. Kursy te winny objąć doświadczonych praktyków rolnictwa, nie posiadających wykształcenia wyższego.

Zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa i Ministerstwo PGR do organizacji dokształcania pracowników na stanowiskach, wymagających kwalifikacji techników-w drodze kursów kilkumiesięcznych z oderwaniem od produkcji oraz rozwinąć szkolenie zaoczne, połączone z systemem seminaryjnym.

2 Dla wzmocnienia kadr technicznych w POM i PGR należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybkie wzmocnienie obsady warsztatów remontowych, stanowisk starszych mechaników POM, mechaników PGR, brygadzistów POM i skierować do tej pracy, na podstawie odpowiedniej kampanii wyjaśniającej — kwalifikowanych, zdolnych pracowników z innych gałęzi gospodarki narodowej. Pracownikom, skierowanym do rolnictwa należy zapewnić odpowiednie warunki materialne i bytowe,

b) zorganizować co najmniej 6-miesięczne kursy dla szkolenia traktorzystów i brygadzistów, dotychczasowy bowiem system szkolenia traktorzystów i brygadzistów w POM-ach, a także w PGR-ach na kilkutygodniowych kursach nie zapewnia możliwości osiągnięcia przez nich odpowiedniego poziomu kwalifikacji zawodowych.

3 W celu stworzenia warunków dla stabilizacji kadr specjalistów w służbie rolnej, w POM i PGR oraz należytych bodźców do walki o wzrost produkcji rolnej, należy:

— zapewnić zmianę systemu płac, uwzględniając m. in. dodatki za wysługę lat i wykształcenie,

— udostępnić specjalistom kredyty na budownictwo indywidualne i hodowlę na przydzielonych im działkach rolniczych.

4 W celu wzmocnienia kierownictwa produkcją rolniczą należy:

a) zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem, polegającym na tym, że sprawami produkcji rolnej zajmują się tylko wydziały rolnictwa rad narodowych. Kierownictwo całokształtem spraw rolnictwa winny sprawować prezydia Rad Narodowych, które ponoszą pełną odpowiedzialność za rozwój produkcji rolnej na podległym im terenie:

b) przekształcić wydziały rolnictwa i leśnictwa wojewódzkich Rad Narodowych w wojewódzkie zarządy rolnictwa, celem stworzenia przy prezydiach rad narodowych odpowiednio kwalifikowanych i operatywnych organów do bezpośredniego kierownictwa produkcją rolniczą.

Zarządom tym należy nadać większe uprawnienia i samodzielność. W powiatach, w których sektor socjalistyczny przeważa już w rolnictwie, należy także przekształcać wydziały rolnictwa i leśnictwa powiatowych rad narodowych w powiatowe zarządy rolnictwa;

c) bliżej powiązać pracę służby rolnej z terenem i oprzeć jej działalność o aktyw gromadzki, obejmujący przodowników i nowatorów rolnictwa. Zerwać radykalnie ze szkodliwą praktyką odrywania służby rolnej od jej właściwych zadań;

d) zlikwidować przerost sprawozdawczości i jednocześnie zerwać z mechanicznymi metodami planowania rolnictwa, nie uwzględniającymi konkretnych warunków terenu.

5 Jednym z najważniejszych zadań Ministerstw Rolnictwa i PGR jest rozszerzanie zasięgu propagandy rolniczej, podnoszenie jej poziomu. W tym celu należy rozszerzyć działalność odczytowo - pogadankową na wsi, sieć kursów upowszechnienia wiedzy rolniczej, wzmóc propagandę pogladową przez zakładanie poletek pokazowych, organizowanie wystaw rolniczych, pokazów itp. Rozszerzać działalność wydawniczą, zwłaszcza wydawanie afiszy i ulotek o konkretnych środkach i metodach walki o wyższe plony i rozwój hodowli.

6 Prawidłowe kierowanie rolnictwem wymaga oparcia się na wynikach nauki rolniczej oraz ściślejszego powiązania nauki z praktyką.

Ministerstwo Rolnictwa winno zapewnić koordynację działalności instytutów naukowo-badawczych rolnictwa i dbać, by tematyka prac tych instytutów odpowiadała przede wszystkim praktycznym potrzebom rolnictwa.

Podstawowym zadaniem instytutów naukowo - badawczych rolnictwa, winno stać się, obok podnoszenia poziomu prac teoretycznych, szybkie przenoszenie do praktyki rolnej w Polsce osiągnięć nauki radzieckiej i osiągnięć własnych.

W celu nadania właściwego kierunku pracom instytutów naukowo - badawczych należy przystąpić do prac przygotowawczych dla powołania centralnej naukowej instytucji rolniczej.

VIII. Zadania organizacji partyjnych w walce o wzrost produkcji rolniczej

Osiągnięcie nakreślonych zadań umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego i szybszego, wszechstronnego rozwoju rolnictwa, wymaga zmiany w stylu i metodach pracy partii na wsi, znacznego podniesienia poziomu pracy politycznej i organizacyjnej wśród mas pracujących chłopów, przezwyciężenia pokutujących jeszcze w niektórych ogniwach partyjnych błędnych koncepcji wynikających z niedoceniania możliwości wzrostu produkcji gospodarstw indywidualnych i z niewłaściwego rozumienia sojuszu robotniczo-chłopskiego. Wymaga to również usunięcia poważnych braków, a w wielu wypadkach i wypaczeń, jakie ujawniły się w praktycznej działalności terenowych instancji i organizacji partyjnych.

Podstawowymi brakami w dotychczasowej pracy masowo-politycznej były: niedostateczne wiązanie zadań politycznych z zadaniami walki o wzrost produkcji rolniczej, jednostronne odrywanie zadań walki o rozwój spółdzielczości produkcyjnej od wysiłków w kierunku podnoszenia produkcji i wzrostu dochodowości w gospodarstwach drobnotowarowych, od walki o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb wsi. Nie zawsze dostateczna była troska o obronę interesów chłopów małorolnych, najbardziej narażonych na kułacki wyzysk.

Z niedocenianiem zagadnienia kierowania walką o rozwój rolnictwa wiązała się słabość pracy partyjno-organizacyjnej na wsi, a zwłaszcza słabość kierowania tą pracą ze strony instancji powiatowych i gminnych.

Jednym z wyrazów tej słabości była kampanijność w realizacji najważniejszych zadań politycznych i gospodarczych na wsi. Komitety wojewódzkie i powiatowe nie kierowały na codzień walką o wykonanie podstawowych zadań gospodarczych na wsi, pozostawiając te sprawy swym wydziałom rolnym, nie troszcząc się jednocześnie o właściwe zasilanie ich kadrami. Dalszym poważnym brakiem pracy partyjno-organizacyjnej była niedostateczna pomoc i opieka ze strony KP nad komitetami gminnymi i podstawowymi organizacjami w gromadach, spółdzielniach produkcyjnych, POM-ach i PGR-ach. Wskutek tego KW i KP odrywały się od terenu, nie wnikały głęboko i szczegółowo w warunki rozwijającej się na wsi walki klasowej, w konkretne sprawy, trudności i bolączki wsi, nie poczuwały się do odpowiedzialności za stan i rozwój produkcji rolniczej i stan jej zaopatrzenia na swoim terenie. Prowadziło to do osłabienia kierownictwa i pomocy dla masowych organizacji, a także — co jest szczególnie ważne — dla prezydiów rad narodowych, znalazło to wyraz przede wszystkim w słabości pracy powiatowych i gminnych rad narodowych.

W celu szybkiego podniesienia pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi należy:

1 Skupić uwagę terenowych instancji i organizacji partyjnych przede wszystkim na zadaniach walki o szybszy rozwój rolnictwa przez zacieśnianie sojuszu robotniczo-chłopskiego, rozwijanie wszystkich form spójni gospodarczej i mobilizację inicjatywy produkcyjnej chłopów małorolnych i średniorolnych, spółdzielni produkcyjnych, pracowników w PGR-ach i POM-ach. Dla skutecznego kierowania wysiłkiem mas chłopskich i pracowników POM i PGR w walce o postęp produkcji rolniczej, o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb mas pracujących wsi o pełne wykonanie obowiązków wobec państwa ludowego, należy wzbogacić formy i metody partyjnej agitacji i propagandy, znacznie rozszerzyć sieć agitatorów partyjnych i bezpartyjnych, w audycjach radia i w prasie omawiać szerzej, bardziej konkretnie i bardziej żywo problemy produkcji rolniczej, popularyzować przodujące metody i wyniki pracy mistrzów urodzaju i hodowli, aktywizować korespondentów rolnych.

Aktyw partyjny, obok ciągłego podnoszenia poziomu polityczno-ideologicznego, winien uzbroić się w znajomość podstawowych zagadnień rolnictwa, ekonomiki rolnictwa i agrotechniki z uwzględnieniem warunków swego terenu. Pozwoli to instancjom partyjnym konkretnie i bardziej wnikliwie kierować pracą organizacji partyjnych, działalnością członków partii w radach narodowych i w organizacjach masowych na wsi.

2 Realizować wypróbowaną leninowską politykę sojuszu robotników i chłopów: silniej oprzeć się o biedotę, wytrwale zacieśniać sojusz ze średniakiem, konsekwentnie ograniczać i izolować kułaka.

Wymaga to usunięcia braków w pracy partyjnej, wynikających z niedostatecznej troski o rozwój wydajności i dochodowości gospodarki chłopów małorolnych, o skuteczną ich obronę przed wyzyskiem kułackim, o pobudzenie ich aktywności politycznej i produkcyjnej. W szczególności należy dbać o właściwą organizację pomocy sąsiedzkiej i pracy GOM dla chłopów średniorolnych i małorolnych, zwłaszcza nie posiadających koni oraz przestrzegać, by środki przeznaczone przez państwo ludowe na pomoc dla chłopów średniorolnych i małorolnych, wykorzystywane były zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ugruntować wśród chłopów średniorolnych przeświadczenie, że wielostronny rozwój ich gospodarki, w szczególności rozwój hodowli, zapewni im szybszy wzrost dochodów i przyczyni się równocześnie do wzrostu całej gospodarki narodowej.

Wspólnie z bezpartyjnymi chłopami pracującymi, organizacje partyjne powinny ustalać konkretne sposoby i środki wykorzystania rezerw produkcyjnych danej gromady i gminy.

Prawidłowe wykonanie tych zadań wymaga nieustannej czujności dla paraliżowania działań kułaka, zmierzających do poderwania zaufania chłopów pracujących do władzy ludowej.

Organizacje partyjne na wsi powinny przypilnować aby realizowane były ściśle przepisy i zarządzenia władzy ludowej, zmierzające do ograniczenia kułackiego wyzysku i pełnego wykonywania przez kułaków obowiązków wobec państwa, winny zwalczać pobłażliwość wobec kułackich wichrzeń, a zarazem przeciwdziałać łamaniu praworządności ludowej wobec gospodarstw kułackich.

3 Nieustannie wzmagać aktywność i hart organizacji partyjnych w walce o dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej oraz umocnienie istniejących spółdzielni, torując w ten sposób drogę do socjalistycznej przebudowy wsi. Zabezpieczać ściślejszą więź polityczną, gospodarczą i kulturalną między załogami POM-ów i PGR-ów a spółdzielniami produkcyjnymi działającymi w ich zasięgu.

Wzmocnić kierownictwo i opiekę komitetów powiatowych nad wydziałami politycznymi POM.

Pogłębić łączność między spółdzielnią produkcyjną a małorolnymi i średniorolnymi chłopami w gromadzie, przełamując istniejące gdzieniegdzie szkodliwe tendencje do izolowania się spółdzielców od reszty wsi.

4 Usprawnić metody kierowania organizacjami partyjnymi na wsi. Wymaga to: zerwania z metodami doraźnego kampanijnego kierowania podstawowymi organizacjami partyjnymi, — ustalenia systematycznych i stałych form pomocy dla organizacji partyjnych na wsi, opartych o rzeczywistą znajomość warunków danego terenu, — ustalenia odpowiedzialności poszczególnych członków instancji partyjnych i pracowników politycznych aparatu KP za pracę partyjną w określonych gminach, gromadach i PGR, — wydzielenia najbardziej odpowiedzialnych i doświadczonych pracowników dla kierowania pracą partyjno - polityczną POM, ich wydziałów politycznych i obsługiwanych przez nie spółdzielni produkcyjnych.

Aktywiści ci winni stale i systematycznie pomagać organizacjom partyjnym w przygotowaniu zebrań partyjnych, uczestniczyć w zebraniach, czuwać nad przestrzeganiem demokracji wewnątrzpartyjnej, rozwijaniem krytyki i samokrytyki, przydziałem zadań partyjnych członkom i kandydatom partii oraz wskazywać im konkretne metody mobilizowania mas do wykonania zadań rozwoju rolnictwa. Główna uwaga KP winna być zwrócona na podniesienie poziomu politycznego organizacji partyjnej na wsi, uczynienie z niej przodującej siły w gromadzie, spółdzielni produkcyjnej i PGR, wychowanie członków i kandydatów partii, by swą postawą w pracy zawodowej i społecznej służyli przykładem szerokim rzeszom bezpartyjnych.

W oparciu o linię polityczną partii na wsi należy wzmacniać istniejące organizacje partyjne w gromadach i budować nowe organizacje gromadzkie, dążąc systematycznie do likwidowania „białych plam"

5 Zapewnić właściwe metody kierowania radami narodowymi.

Wymaga to podniesienia kierowniczej roli i odpowiedzialności rad narodowych za bezpośrednie wykonanie uchwał partii i rządu, zwłaszcza w dziedzinie podnoszenia produkcji rolniczej, usprawnienia zaopatrzenia wsi, rozwoju przemysłu terenowego i przedsiębiorstw usługowych.

Dla spełnienia tych zadań niezbędne jest, by rady narodowe wnikliwie reagowały na wszystkie potrzeby i bolączki ludności pracującej, śmiało rozwijały inicjatywę i kontrolę społeczną w gromadzie i gminie. Zapewni to skupienie wokół rad narodowych szerokiego bezpartyjnego aktywu chłopskiego, zacieśni ich więź z masami, ożywi działalność komisji rad, podniesie autorytet rad narodowych jako terenowych organów władzy ludowej.

Należy przezwyciężyć istniejące w niektórych instancjach partyjnych tendencje do komenderowania aparatem rad narodowych oraz do zastępowania prezydiów rad w ich działalności.

6 Pogłębić więź partii z masami pracującymi wsi przez znaczne rozszerzenie działalności masowych organizacji społecznych i skierowanie ich uwagi na zadania walki o rozwój rolnictwa w gospodarce indywidualnej, spółdzielniach produkcyjnych i PGR.

Terenowe instancje i organizacje partyjne winny:

a) zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie roli organizacji ZMP na wsi w walce o rozwój rolnictwa. Młodzież ZMP-owska winna jak najbardziej czynnie uczestniczyć w wprowadzaniu nowych przodujących metod pracy w rolnictwie.

Należy zapewnić szeroki udział młodzieży wiejskiej w podnoszeniu wszystkich dziedzin produkcji rolniczej w gromadzie oraz w ożywieniu jej życia społecznego i kulturalnego,

(Dokończenie na str. 7)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(Dokończenie ze str. 6)

b) ożywić pracę wśród wiejskich kobiet pracujących, którym przypadają poważne zadania w walce o wzrost produkcji rolniczej, zwłaszcza w dziedzinie hodowli.

W tym celu należy m. inn. wzmóc opiekę nad kołami gospodyń wiejskich oraz nad działalnością związków zawodowych wśród kobiet — pracownic i członków rodzin pracowników PGR, śmielej wysuwać kobiety do prac w radach narodowych i w ich komisjach, do kontroli społecznej sklepów, gminnych spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej" i punktów skupu produktów hodowlanych, pobudzać inicjatywę społeczną i aktywność produkcyjną kobiet w spółdzielniach produkcyjnych;

c) zapewnić ożywienie działalności Związku Samopomocy Chłopskiej. Zadaniem kół ZSCh winno być prowadzenie pracy uświadamiającej i propagandowej w zakresie upowszechnienia przodujących osiągnięć i doświadczeń w rolnictwie, organizowanie kół hodowców, plantatorów roślin przemysłowych itp. Koła ZSCh powinny również współdziałać w organizowaniu wystaw rolniczych i konkursów hodowlanych, rozwijać współzawodnictwo o wzrost produkcji w gromadzie i między gromadami;

d) zapewnić ścisłe przestrzeganie zasad samorządu spółdzielczego w spółdzielniach produkcyjnych i w gminnych spółdzielniach SCh, aktywny udział członków spółdzielni w zarządzaniu i w kontroli jej działalności, sprawne działanie komitetów członkowskich przy sklepach GS i na punktach skupu;

e) znacznie zwiększyć udział związków zawodowych w walce o rozwój rolnictwa uspołecznionego, rozwijać szerzej i pogłębiać formy ruchu łączności ze wsią.

Organizacje związkowe w PGR-ach i POM-ach winny kierować masowym socjalistycznym współzawodnictwem pracy, troszczyć się o polepszenie warunków bytowych załóg, o pełne wykorzystanie funduszów przeznaczonych na cele socjalne i kulturalne, prowadzić szeroką działalność kulturalno-oświatową.

Organizacje związkowe w zakładach przemysłowych, budownictwie itp. winny zwrócić szczególną uwagę na pracę wśród robotników dojeżdżających ze wsi i zapewnić ich aktywny udział w walce o podniesienie produkcji rolnej;

f) rozwinąć pracę partyjną wśród coraz liczniejszej na wsi warstwy inteligencji.

Nauczyciele, pracownicy służby zdrowia, agronomowie, zootechnicy, mechanizatorzy i pracownicy instytucji kulturalnych powinni odegrać poważną rolę w walce o wzrost produkcji rolniczej i o socjalistyczną przebudowę wsi.

Wymaga to otoczenia opieką inteligencji wiejskiej, troski o podniesienie jej poziomu ideologicznego i zapewnienie jej odpowiednich warunków dla coraz wydajniejszej pracy, przysłuchiwania się jej uwagom i wnioskom, wysuwania i aktywizowania inteligencji wiejskiej w pracy społecznej.

7 Zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie ściślej współpracy organizacji partyjnych na wsi z terenowymi organizacjami Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Posiada to duże znaczenie dla wzrostu aktywności chłopów pracujących.

W pracy nad podniesieniem produkcji rolniczej, członkowie partii winni wszędzie, gdzie istnieją organizacje ZSL, uzgadniać z nimi metody i sposoby działania, przyciągać ZSL-owców do jak najczynniejszego udziału w walce o rozwój rolnictwa.

8 Organizacje partyjne na wsi, realizując linię polityczną i politykę gospodarczą partii i rządu, mobilizując najszersze rzesze bezpartyjnych do walki o wykonanie postawionych przez partię zadań, staną się rzeczywistą awangardą wielkiego ruchu milionów pracujących chłopów i robotników rolnych, walczących o rozwój produkcji rolniczej jako podstawowego czynnika przyspieszenia wzrostu stopy życiowej ludzi pracy na wsi i w mieście.

Popieramy każdy rząd, który zakończy wojnę w Wietnamie

odrzuci wojenne układy, podniesie płace i emerytury — oświadczył Maurice Thorez

TYGODNIK „Observateur" opublikował wywiad z sekretarzem generalnym Francuskiej Partii Komunistycznej Maurice Thorezem.

Na pytanie czym różni się sytuacja obecna od sytuacji w okresie frontu ludowego — w roku 1936, oraz na pytanie na jakich podstawach mogło by nastąpić w chwili obecnej zjednoczenie francuskich sił ludowych, Thorez odpowiedział:

Sytuacja w roku 1953 różni się od sytuacji w latach 1934—1936 przede wszystkim tym, że obecnie z całą ostrością stanęło zagadnienie niezawisłości narodowej. Zagadnienie to wysunęło się na czoło wszystkich problemów politycznych Francji.

Decydującym problemem chwili obecnej, jest zjednoczenie wszystkich narodowych i demokratycznych sił, przy czym warunkiem tego zjednoczenia jest jedność klasy robotniczej.

W dalszym ciągu wypowiedzi Thorez oświadczył że Francuska Partia Komunistyczna gotowa jest poprzeć każdy rząd, któryby się zgodził na rokowania w Indochinach, na odrzucenie układów w sprawie „armii europejskiej" i na taki rozwój życia gospodarczego, by można było podnieść płace i emerytury.

Thorez podkreślił, że Partia Komunistyczna będzie w dalszym ciągu dążyć do osiągnięcia jedności działania z partią socjalistyczną, mimo, że przywódcy tej partii dotychczas nie dali pozytywnej odpowiedzi na propozycje komunistów.

KURIEREM ze świata i z kraju

★ 4 BM. w godzinach porannych, na zaproszenie Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych (WOSPS), wyjechała z Warszawy do ZSRR delegacja związkowców polskich.

★ W PAŃSTWOWYM DOMU STARCÓW w Toruniu sędziwa Franciszka Witkowska obchodziła setną rocznicę swych urodzin. Z inicjatywy Zarządu Miejskiego Ligi Kobiet i Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w dniu urodzin Witkowskiej odbyła się w Domu Starców uroczystość. Delegacje z Toruńskiej Fabryki Pierników oraz Toruńskich Zakładów Przemysłu Odzieżowego złożyły jubilatce życzenia i upominki.

★ PRZEMYSŁ cukierniczy wykonał na 69 dni przed terminem zadania produkcyjne 4 lat Planu 6-letniego.

★ ZESPÓŁ teatru im. Wachtangowa przebywa obecnie w Stalinogrodzie, gdzie wystąpił na scenie Państwowego Teatru Śląskiego ze sztuką Gorkiego pt. „Jegor Bułyczow".

★ MIESZKAŃCY wojew. stalinogrodzkiego otrzymają jeszcze w tym roku 4 nowe domy handlowe „Delikatesy" w Bytomiu, Gliwicach, Będzinie i Nowym Bytomiu.

★ PRZEDŁOŻONY na ostatnim posiedzeniu rządu francuskiego przez ministra finansów preliminarz budżetowy na rok 1954 zamyka się deficytem w wysokości 700 miliardów franków.

★ MIMO sprzeciwu włoskiego ministra przemysłu Malvestiti, izba posłów jednomyślnie przyjęła projekt rezolucji, zgłoszony przez grupę posłów komunistycznych, socjalistycznych i republikanów, który zaleca rządowi podjęcie kroków w kierunku wstrzymania wszelkich redukcji robotników w zakładach przemysłowych, należących do państwa lub przez państwo kontrolowanych.

★ RZĄD szwedzki wystosował do departamentu stanu USA notę, w której zwraca uwagę na ujemne skutki jakie może pociągnąć za sobą dla przemysłu szwedzkiego projektowane przez rząd USA podwyższenie taryf celnych na importowane do USA wyroby szklane.

★ PO trzech dniach słonecznej pogody w Kalabrii spadły znów ulewne deszcze. Spowodowało to ponowne wylewy rzek. W niektórych wsiach i miasteczkach sytuacja jest alarmująca.

★ WŁOSKA rada państwa unieważniła wybory administracyjne w Salerno, które odbyły się 27 maja ub. roku i zakończyły się zwycięstwem monarcho - faszystów. Okazało się, że podczas obliczania głosów dopuszczono się poważnego oszustwa.

★ AGENCJA Nowych Chin donosi, że przeszło 600 tysięcy osób zwiedziło polską wystawę gospodarczą, która była otwarta w Pekinie w okresie od 1 października do 1 listopada br., wyrażając jednomyślnie życzenie dalszego zacieśnienia stosunków gospodarczych i kulturalnych między Chińską Republiką Ludową a Polską Rzeczypospolitą Ludową. Polska wystawa gospodarcza będzie w najbliższych dniach przeniesiona z Pekinu do Szanghaju.

★ DWA zbiory ziemniaków w roku osiągnęli pracownicy rostowskiego ośrodka doświadczalno-selekcyjnego i kołchozu im. Lenina. Pierwszy zbiór dał 1.000 pudów ziemniaków z ha, drugi 600 pudów. Jest to szczególnie wielki sukces, w południowych bowiem strefach ZSRR ziemniaki dawniej dawały niski plon i wyradzały się.

★ PRASA austriacka publikuje dane świadczące o pogorszeniu się warunków życia szerokich warstw narodu austriackiego, a w szczególności o spadku konsumcji.

Zgodnie z tymi danymi spożycie chleba zmniejszyło się w porównaniu z kryzysowym 1925 rokiem o 4 proc. w porównaniu z 1950 rokiem o 5 proc., spożycie tłuszczu zmniejszyło się w porównaniu z 1929 rokiem o 21 proc., a w porównaniu z 1950 o 4 proc., spożycie mięsa w porównaniu z rokiem 1929 — o 39 proc., a w porównaniu z 1950 o 3 proc. itd.

★ 29 PAŹDZIERNIKA Rada Ministrów NRD, wobec wzrostu siły nabywczej marki niemieckiej, ustaliła zawartość złota w jednej marce na 0,399902 grama. Rada Ministrów poleciła Niemieckiemu Bankowi Emisyjnemu ustalić na tej podstawie kurs wszystkich walut obcych w stosunkach do marki niemieckiej.

★ W RZYMIE zakończyły się obrady sesji komitetu wykonawczego włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży. Na sesji wysłuchano m. in. sprawozdania członka sekretariatu federacji, Silvano Peducci, który podał,że od 1 stycznia br. wstąpiło do Włoskiej Komunistycznej Federacji Młodzieży blisko 100 tysięcy nowych członków.

★ JAK donosi „Humanite", policja francuska dokonała przeglądu obrazów wystawionych w jesiennym salonie malarstwa w przededniu otwarcia tego salonu. Dziennik podkreśla, że policjanci wynotowali szereg obrazów w celu sporządzenia odpowiednich raportów.

★ KORESPONDENT Agencji France Presse donosi z Teheranu, że w ostatnich dniach władze irańskie aresztowały i zesłały do twierdzy na południu kraju około 30 oficerów i marynarzy pod zarzutem „należenia do organizacji antyrządowej".

Za kulisami DNIA

LIKWIDACJA CYRKU HAGENBECKA

CYRK Hagenbecka w Hamburgu, cieszący się od lat sławą międzynarodową w dziedzinie tresury dzikich zwierząt, wobec nieprzezwyciężonych trudności finansowych — likwiduje się. Dzikie zwierzęta otrzymały engagement do Paryża, a konie do Anglii, aktorzy powiększą szeregi bezrobotnych. Wobec konkurencji cyrku Adenauera — jak widać inne cyrki nie mogą się utrzymać. (zg)

PRZYWILEJE AMERYKAŃSKIE W GRECJI

NA podstawie zawartego niedawno układu wojskowego amerykańsko - greckiego, obywatele USA cieszą się w Grecji szczególnymi przywilejami. Działalność Amerykanów nie podlega kontroli władz greckich, tak iż Jankesi mogą bezkarnie uprawiać spekulację. 250 członków amerykańskiej komisji gospodarczej w Atenach uprawia otwarcie przemyt i spekulacyjny handel towarami luksusowymi. Ostatnio przemycili oni, nie opłacając cła cztery i pół tony ze garków, wiecznych piór itd. oraz 2500 aut. (zg)

W obliczu nowych i wielkich zadań

IX Plenum Komitetu Centralnego naszej partii przyjęło niezmiernie doniosłe uchwały. Zapadło postanowienie zwołania na dzień 16 stycznia przyszłego roku II Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Wysłuchany został i przedyskutowany referat towarzysza Bolesława Bieruta, pt.: „Zadania partii w walce o szybszy wzrost stopy życiowej mas pracujących w obecnym okresie budownictwa socjalistycznego". Referat ten przyjęty został jako wytyczna działania partii przy rozwiązywaniu zadań polityczno-gospodarczych obecnego okresu. Plenum przyjęło tezy przedzjazdowe, dotyczące oceny przebytej drogi i zadań na najbliższe lata. W ten sposób IX Plenum zapoczątkowało przygotowania do II Zjazdu, który stanie się wielkim przeglądem dotychczasowego naszego dorobku zarazem drogowskazem na najbliższe lata.

Pięć lat temu odbył się pierwszy Zjazd naszej partii. Pięć lat — to niewiele w historii narodu. Ale wystarczy spojrzeć, ile potężnych przemian zaszło w Polsce w ciągu tych pięciu lat, aby przekonać się, jak szybko zmienia się życie w epoce budowy socjalizmu, w warunkach, kiedy rządy sprawuje lud pracujący.

Partia nasza przychodzi na II Zjazd ze sprawozdaniem za lata ubiegłe i z perspektywami na lata przyszłe.

Czego dokonał nasz lud pracujący pod przewodem swojej partii?

W ciągu ostatnich lat ugruntowaliśmy władzę ludową, umocniliśmy państwo ludu pracującego, utrwaliliśmy fundament tego państwa — sojusz klasy robotniczej z pracującym chłopstwem; w ciągu tego okresu uchwaliliśmy Konstytucję Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — Wielką Kartę wolności narodu polskiego; w ciągu tych lat pogłębiliśmy przyjaźń i braterstwo z krajami obozu pokoju i socjalizmu, przede wszystkim ze Związkiem Radzieckim i pomnożyliśmy nasz wkład w walkę o pokój toczoną przez narody świata.

Zamieszczone we wczorajszym numerze tezy przedzjazdowe pt. „Osiągnięcia w wykonaniu planu 6-letniego i główne zadania gospodarcze w latach 1954 — 1955" — pokazują jak ogromną drogę już przebyliśmy w dziedzinie przeobrażeń społecznych i gospodarczych.

Oblicze Polski uległo gruntownemu przeobrażeniu w ciągu tego krótkiego okresu. Staliśmy się krajem przemysłowo-rolniczym. Zbudowaliśmy potężną bazę przemysłową; nasza globalna produkcja przewyższa dziś 3,6 raza przedwojenną, a na głowę ludności — nawet 4,7 raza. Mamy dziś całe gałęzie przemysłu, które nie istniały przed wojną, mamy całe gałęzie, które uległy tak zasadniczej rekonstrukcji, że można powiedzieć, iż stworzone zostały od nowa. Dzięki temu produkujemy dziś ciężkie maszyny i obrabiarki, samochody i maszyny elektryczne o wielkiej mocy, narzędzia precyzyjne i okręty. Dzięki temu mamy dziś przemysł obronny.

O rozmachu naszego budownictwa przemysłowego świadczy fakt, że zadania podniesienia produkcji przemysłowej przewidzianej w Planie Sześcioletnim na 1953 r. wykonane są w 114,7 procent.

Osiągnięcie stosunkowo wysokiego poziomu produkcji przez przemysł ciężki (o 133 procent więcej niż w r. 1949) pozwala na rozszerzenie produkcji przemysłu konsumcyjnego i na usunięcie nierównomierności powstałych w niektórych dziedzinach gospodarki narodowej w procesie dotychczasowej realizacji Planu Sześcioletniego. Poziom produkcji przemysłowej będzie w 1955 r. 4,5 raza wyższy, niż w 1938 r. podczas gdy w Planie Sześcioletnim był przewidziany wzrost 4-krotny.

Te wielkie osiągnięcia w rozwoju przemysłu pozwalają nam również na utrzymanie w najbliższych dwóch latach inwestycji na poziomie bieżącego roku i na przeznaczenie większej niż poprzednio części dochodu narodowego na cele konsumcyjne.

W latach 1950/1953 uwaga partii i państwa skoncentrowana była na rozwiązaniu podstawowego zagadnienia — uprzemysłowienia kraju, a więc likwidacji spuścizny zacofania, pozostawionej przez rządy obszarniczo - burżuazyjne. M. in. i z tego powodu wystąpiły w toku realizacji Planu Sześcioletniego nierównomierności między wzrostem produkcji środków wytwórczości a wzrostem produkcji przemysłu wytwarzającego artykuły powszechnego spożycia. Przede wszystkim zaś wystąpiła nadmierna nierównomierność między rozwojem rolnictwa a przemysłu. Podczas gdy produkcja przemysłowa w latach 1950/1953 wzrosła o 115 procent — produkcja rolna wzrosła tylko o 9 procent. Zadania ustalone w Planie Sześcioletnim dla rolnictwa wykonane zostały w tym okresie jedynie w 82 procent. Do niezadowalającego rozwoju rolnictwa przyczyniła się niewystarczająca pomoc produkcyjna dla rolnictwa, częste wypadki wypaczania w praktyce polityki rządu i partii, polityki umacniania sojuszu robotniczo-chłopskiego, niedostateczne wykorzystanie przez mało i średniorolne gospodarstwa istniejących możliwości podniesienia produkcji rolnej oraz niedostateczny w stosunku do istniejących możliwości wzrost produkcji sektora socjalistycznego w rolnictwie.

Nierównomierność w rozwoju przemysłu i rolnictwa przybrała charakter poważny hamujący dalszy rozwój gospodarki narodowej, opóźniający wysiłki w celu szybkiego podniesienia stopy życiowej mas pracujących. W ciągu okresu 1949/1953 dochód narodowy wzrósł ogólnie o 61 proc. W tym samym okresie realne dochody przypadające średnio na głowę ludności zatrudnionej poza rolnictwem — m. in. dzięki większemu zatrudnieniu członków rodzin — wzrosły o około 15 proc., a dochody realne przypadające na głowę ludności wiejskiej — o około 20 proc. W ciągu dziewięciu lat od wyzwolenia nastąpiła poważna rozbudowa świadczeń socjalnych i ubezpieczeń, wybudowano i odbudowano 1.200.000 izb mieszkalnych, wybudowano tysiące szkół, rozbudowano lecznictwo, sieć urządzeń kulturalnych itp.

Pomimo tych osiągnięć zadania planu sześcioletniego w dziedzinie wzrostu poziomu życiowego ludności nie zostały w okresie 1949 — 1953 w pełni wykonane. Konieczne więc jest osiągnięcie w ciągu najbliższych lat wydatnego polepszenia położenia materialnego mas pracujących miast i wsi. Temu zagadnieniu poświęcony był referat towarzysza Bieruta na IX Plenum, tego zagadnienia dotyczą tezy przedzjazdowe, te problemy będą treścią samego Zjazdu.

„Niezbędne jest — głoszą publikowane we wczorajszym numerze tezy — **aby rozwijając nadal przemysł środków wytwórczości, jako podstawę rozwoju i rekonstrukcji technicznej całej gospodarki narodowej dokonać nowego rozstawienia sił i środków, mającego na celu przyśpieszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej i produkcji przemysłu artykułów konsumcyjnych i osiągnięcia na tej podstawie szybkiego i wydatnego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi".**

Kontynuując dzieło socjalistycznego uprzemysłowienia, idąc dalej tą jedynie słuszną drogą wiodącą do socjalizmu, partia nasza może już dziś postawić na porządku dnia jako cel podwyższenie w ciągu dwóch najbliższych lat płac realnych pracowników oraz dochodów pracujących chłopów o około 15 procent. Będziemy w stanie to osiągnąć przy realizacji całego zespołu środków omówionych na IX Plenum.

W ciągu najbliższych dwóch lat będziemy mogli położyć znacznie większy nacisk niż dotychczas na rozwój rolnictwa; zwiększy się pomoc państwa dla gospodarujących indywidualnie chłopów mało i średniorolnych, polepszy się zaopatrzenie wsi w towary przemysłowe; większą wagę przykładać się będzie do umocnienia i rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, do rozwoju PGR-ów. Nakłady inwestycyjne w rolnictwie będą w 1955 r. o 45 proc. wyższe niż w roku bieżącym. Będziemy w stanie w wydatny sposób podwyższyć produkcję przedmiotów masowego użytku — zarówno przemysłowych jak i rolniczych; inwestycje w przemyśle konsumcyjnym wzrosną w 1955 r. o 38 proc. w porównaniu z 1953 r. Będziemy w stanie przyśpieszyć budownictwo mieszkaniowe, tak aby osiągnąć w 1955 roku 162.000 izb rocznie. Będziemy mogli na urządzenia socjalne i kulturalne wydać w 1955 r. o 34 procent więcej niż w roku bieżącym.

Zadanie szybszego podniesienia poziomu życiowego postawiły obecnie przed sobą wszystkie kraje obozu pokoju i socjalizmu. W ZSRR mobilizowane są ogromne środki, aby w ciągu najbliższych 2 — 3 lat radykalnie podnieść dobrobyt ludzi radzieckich. Narody ZSRR zbierają teraz żniwa socjalizmu. Kraje demokracji ludowej, które podobnie jak my w pierwszych latach po wyzwoleniu zbudowały mocną bazę przemysłową, koncentrują obecnie wielkie środki i energię na podniesienie stopy życiowej ludzi pracy. Ten cały proces staje się możliwy jedynie dzięki temu, że w ciągu ostatnich lat każdy z naszych krajów z osobna wzrósł na siłach, rozwijając intensywnie bazę przemysłową w oparciu o nowoczesną technikę. Nastąpiło przesunięcie w ogólnej skali na korzyść sił pokoju, na niekorzyść sił imperializmu i wojny.

II Zjazd będzie wielkim wydarzeniem w życiu partii i w życiu naszego narodu. To pod przewodem partii — klasa robotnicza, złączona nierozerwalnym, braterskim sojuszem z chłopstwem pracującym, skupiająca wokół siebie we Froncie Narodowym najszersze rzesze społeczeństwa, w krótkim czasie wyrwała Polskę z wiekowego zacofania i postawiła w rzędzie przodujących krajów. Patrząc ze słuszną dumą na wszystko, czego dokonał nasz naród, partia stawia przed wszystkimi ludźmi pracy Polski Ludowej nowe, wielkie zadania do zrealizowania w ciągu najbliższych dwóch lat. Walka o realizację tych wielkich zadań rozpoczyna się już dziś. Pod tymi hasłami partia i naród przygotowują się do II Zjazdu PZPR.

LISTOPAD
5
CZWARTEK
Elżbiety

REFLEKTOREM

DZISIEJSZA OBSŁUGA: czytelnik Wł. i koresp. CD.

Komin i brama

W *BAZIE transportowej Zakładów Zbożowych byłoby ciepło, gdyby Rzemieślnicza Spółdzielnia Branży Metalowej (z ulicy Krzywoustego) zdecydowała się postawić komin do gotowego już centralnego ogrzewania. Trzy tygod nie medytują spółdzielcy, a z komina — tylko dziura w powietrzu. Jeszcze lepiej dbają o tę samą bazę kierownicy PPB z ulicy Twardowskiego; od czterech miesięcy nie mogą zdobyć się na zrobienie zawiasów do gotowej bramy. Czyli — jedno i drugie zobowiązanie wykonania pracy „przez diabła kredą w kominie napisane" i to jeszcze w takim, którego w ogóle nie ma.*

Świnia

RÓŻNE *stworzenia błąkają się po świecie. Przy ulicy Wszystkich Swiętych nr 1 w Szczecinie przybłąkała się świnia. Przypadkowy „właściciel" wcale nie jest uradowany niespodziewanym przybytkiem. Bo kar mić trzeba, a pożytek żaden. Pytamy więc: kto zgubił schab w stanie żywym? Proszę go ode brać — i podziękować lokatorowi ze Wszystkich Swiętych za uczciwość — i cierpliwość, bo świnię ma na sublokatorce już cały tydzień.*

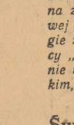

Odszczurzanie

● **dzisiaj i jutro na: Niebuszewie, Niemierzynie i Pogodnie. W dniach wyznaczonych do wykładania trutek, tj. od 5 do 7 listopada i w dniach przeznaczonych do zbierania trutek od 10 do 12 bm. piwnice powinny być otwarte od godziny 8 rano do godziny 16 po południu.**

W Metalosprzęcie i Stoczni Rzecznej

WIĘKSZE ZAROBKI

przez usprawnienie pracy

W SZCZECIŃSKIEJ Wytwórni Sprzętu Metalowego już w lipcu, tj. w pierwszym miesiącu pracy na nowych normach, większość załogi wysoko przekroczyła swe zadania. W sierpniu i wrześniu zanotowano jeszcze lepsze wyniki.

KIEROWNICTWO techniczne wytwórni, pragnąc jak najbardziej dopomóc załodze w wykonywaniu i przekraczaniu uporządkowanych norm, usprawniło transport wewnętrzny, zreorganizowało pracę w wypożyczalni narzędzi i ostrzelni, co zapobiega stracie czasu na pobieranie i wymianę narzędzi. Na wzrost wydajności pracy wpłynęło też dalsze zakordowanie pracy w narzędziowni, w dziale elektrycznym, w montażowni i w innych komórkach fabryki. Zmniejszenie składu brygad odegrało poważną rolę, gdyż brygadziści uzyskali możliwość bardziej operatywnego kierowania swymi zespołami.

Dla tych, którzy w pierwszym okresie nie radzili sobie z nowymi normami, uruchomiono szereg kursów. Szkolą się tokarze, ślusarze, lakiernicy i spawacze elektryczni, zwiększając kwalifikacje i podnosząc wydajność pracy.

W SZCZECIŃSKIEJ Stoczni Rzecznej nastąpił już w pierwszych miesiącach po uporządkowaniu norm poważny wzrost wydajności pracy. Przyczyniło się do tego głównie usprawnienie organizacji pracy. W dziale mechanicznym np. dla wyeliminowania ciężkiej pracy przy transporcie poszczególnych elementów i zakładaniu ich na obrabiarki, zbudowano kolejkę wąskotorową do hali i zmontowano suwnicę. W dziale szkutniczym zrealizowano szereg usprawnień racjonalizatorskich, jak przyrząd do zakładania dna drewnianego na barkach, skonstruowany przez Józefa Dudka.

Wzrosły zarobki

PODNIESIENIE wydajności pracy, zarówno w Stoczni Rzecznej, jak w Wytwórni Sprzętu Metalowego, przyczyniło się do wzrostu zarobków wielu robotników.

W Szczecińskiej Wytwórni Sprzętu Metalowego przeciętny zarobek godzinowy za wrzesień wzrósł o dalsze 7 proc. w porównaniu z sierpniem. Pracownicy wielu działów, jak np. mechanicznego, ślusarni i transportowego podnieśli swoje zarobki w porównaniu z okresem przed uporządkowaniem norm i płac o 10 do 37 proc. Ślusarz KAROWSKI uzyskał we wrześniu niemal dwukrotnie wyższy zarobek niż w czerwcu, a SZYMAJDA podniósł swój godzinowy zarobek o 2.12 zł. w porównaniu z czerwcem.

Podobnie w Stoczni Rzecznej zanotowano wraz ze wzrostem wydajności pracy, dalszy wzrost zarobków. W porównaniu z okresem przed uporządkowaniem norm, przeciętny godzinowy zarobek w całym zakładzie za wrzesień wzrósł o 8,5 proc., a w najważniejszym dziale — kadłubowym, nawet o ponad 16 proc.

W obu zakładach istnieją jeszcze dalsze niewykorzystane rezerwy wzrostu wydajności pracy.

W Wytwórni Sprzętu Metalowego nie upowszechniono metody skrawania nożem Kołesowa mimo dobrych wyników próbnych. Podobnie nie wykorzystano możliwości zastosowania bardziej racjonalnych metod skrawania w Stoczni Rzecznej.

(x)

10 bm. odbędzie się V sesja MRN

tematem będzie działalność szczecińskiego MPK

CZĘSTO narzekamy na naszą komunikację tramwajową i autobusową w Szczecinie. Nasze słuszne uwagi nie zawsze dochodzą do uszu ludzi od powiedzialnych za tę komunikację.

Prezydium MRN, dla polepszenia pracy MPK, zwołuje V w tym roku sesję Miejskiej Rady Narodowej w Szczecinie, której głównym tematem będzie sprawozdanie z działalności Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego z uwzględnieniem przygotowań do nadchodzącej zimy.

Wszystkich szczeciniaków, którym leży na sercu sprawa naszej komunikacji miejskiej, Prez. MRN zaprasza na sesję, która odbędzie się w dniu 10 listopada o godz. 16.30 w dużej sali MRN — Pl. Dzierżyńskiego 1. (Jk)

DOKĄD PÓJŚĆ

TEATR POLSKI — „Damy i huzary" g. 19.15.
TEATR WSPÓŁCZESNY — „Za tych, co na morzu" — g. 19.15.
COLOSSEUM — „Przełom" II ser. g. 14, 16, 18, 20.
MŁODA GWARDIA — „Przełom" I ser. g. 14, 16, 18, 20.
BAŁTYK — „Cyrk" — g. 14, 16, 18, 20.
PIONIER — „Dżulbars" — g. 15, 18, 21.
„Mikołaj Gogol" — g. 14, 17, 20.
HUTNIK — „Konstanty Zasłonow" — g. 17, 19.
PRZYJAŹŃ — „Pieśń Abaja" — g. 17, 19.
1 MAJ — „Wielki koncert" — g. 17, 19.
DYŻURY APTEK:
nr 6 — Wojska Polskiego 134.
nr 33 — pl. Grunwaldzki 42.

PROGNOZA POGODY

POCHMURNO, miejscami słaby deszcz. W ciągu dnia przejaśnienia. Temp. nocą około 2 st. C, dniem do 8 st. C. Wiatry południowo - zachodnie od 3 do 6 m na sek.

Młodzież walczy o lepsze i szybsze wykonanie planu

CZŁONKOWIE brygady młodzieżowej z przedmontażu Stoczni Szczecińskiej dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej postanowili:

— stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe,

— podnieść wydajność pracy i przyczynić się do rytmicznego wykonania planu.

Każdy ZMP-owiec na Stoczni pracuje pod hasłem: „ja wykonuję plan rytmicznie".

O tym i owym ze Szczecina

SŁODKO nam będzie w listopadzie, bo Fabryka Cukrów i Czekolady „Gryf" wykonała w październiku 104 proc. planu.

W produkcji kako plan wykonano nawet w 128,3 proc. (jn)

PREZYDIUM MRN w Szczecinie, w odpowiedzi na nasz sygnał pt. „Gdzie znajduje się taki most?" wydało zlecenie natychmiastowej naprawy bariery na moście przy ul. Goleniowskiej. (jn)

W dniu 8.XI. w sali Teatru Współczesnego o godz. 17.45 odbędzie się uroczysta akademia dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej organizowana przez Zarząd Portu Szczecin. (jn)

SPORT

Spartak – Kraków 2:1 (0:1)

DRUGIE spotkanie piłkarzy mistrza ZSRR moskiewskiego Spartaka, rozegrane zostało w środę w Krakowie na boisku Gwardii z reprezentacją miasta. Mecz zakończył się zwycięstwem drużyny radzieckiej 2:1 (0:1).

GOSPODARZE przeważali w pierwszej połowie, w drugiej zaś wybitną przewagę osiągnęli goście, którzy właściwie zdeklasowali krakowian. Gdyby nie doskonale grająca obrona i pomoc miejscowych — kto wie, czy wynik nie wypadłby znacznie wyżej.

SPARTAK narzucił w drugiej połowie spotkania bardzo szybkie tempo, którego nie potrafiła wytrzymać drużyna krakowska. Napad gospodarzy wyczerpawszy się w krótkich spięciach podbramkowych pierwszej połowy, przestał zupełnie istnieć jako linia i dlatego też mecz miał charakter jednostronny w tym okresie czasu.

Drużyny wystąpiły w składach: SPARTAK – Pirajew, Tiszczenko, Baszaszkin, Siedow, Timakow, Nietto, Ormanow, Isajew, Simonian, Dementiew i Iliin.
KRAKÓW – Pajor, Durniok, Gędłek, Flanek, Grzywocz, Bieniek, Bitner, Kowol, Kohut, Rajtar i Mordarski. W drugiej połowie w miejsce Kohuta zagrał Uznański.

Bramki zdobyli: w 27 minucie Kohut, w 50 minucie Simonian, oraz w 65 – Simonian.

Zawody rozpoczęły się przemówieniami przewodniczącego krakowskiego oddziału TPPR dr Garlickiego i kierownika gości Pinajczewa. Następnie zawodnicy rozrzucili wiązanki kwiatów pomiędzy publiczność a kapitanowie drużyn Simonian i Gędłek zamienili się proporcami. Po rozgrzewce drużyny stawiły się w zapowiedzianych składach i grę rozpoczęli Polacy. Już w pierwszej minucie ładny atak Krakowa kończy się nieudanym strzałem Mordarskiego a Spartakowcy odpowiadają również akcją ofensywną, której efektem jest rzut rożny.

Napad krakowian gra z urozmaiceniem i przeprowadza szereg udanych akcji, kończących się jednak niecelnymi strzałami. Moskwiczanie odpowiadają zagrywkami lewej strony napadu, gdzie szczególnie niebezpieczne są raidy Iliina. W 17 minucie po rogu Bieniek ratuje z ciężkiej opresji bramkę Pajora, a w 2 minuty później bramkarz krakowian wyjaśnia również groźną sytuację.

Krakowianie uzyskują w pierwszej połowie przewagę. W 27 minucie po bardzo ładnej kombinacji Bieniek – Mordarski – KOHUT – ten ostatni strzela bramkę dla Krakowa. Spartakowcy wzmagają napór i Durniok musi kilkakrotnie interweniować prawie, że w ostatniej chwili. Z kolei krakowianie atakują, w większej części kończąc swe akcje dalekimi, nie groźnymi strzałami. Goście odpowiadają akcjami środkiem. Gędłek kilkakrotnie wyjaśnia. W 39 minucie Mordarski ma wspaniałą okazję do podwyższenia wyniku, ale nie wykorzystuje jej. Ostatnie 6 minut pierwszej połowy należy do Krakowa, którego pomocnik doskonale ogrywa przeciwników.

Po zmianie stron spartakowcy przystępują z miejsca do natarcia. W 50 min. Gędłek nie pokrył Simoniana i ten spokojnie uzyskuje wyrównanie. W 7 minut później ostry strzał Mordarskiego broni powietrzną robinsonadą Pirajew. W tym okresie łącznicy Spartaka cofnęli się, spełniając rolę pomocników i w ten sposób wydatnie wzmocnili defensywę moskwiczan.

Spartak przechodzi do generalnej ofensywy, uzyskuje szereg rogów, lecz bez rezultatu. W 65 minucie Paramonow wyrobił pozycję Agapowowi, ten doszedł do linii bramkowej i scentrował, a Simonian lekkim strzałem zmusił do kapitulacji Pajora po raz wtóry. Goście w dalszym ciągu naciskają a krakowianie bronią się tylko, gdyż linia napadu została rozmontowana zupełnie z chwilą zejścia z boiska kontuzjowanego Kohuta.

Na 2 minuty przed końcem spotkania, po uwolnieniu się z ciągłej przewagi Spartaka – krakowianie przeprowadzają szybką akcję defensywną, której efektem jest róg — niewykorzystany.

Sędziował dobrze Węgier Doroghy. Widzów 45 tysięcy.

Piłkarze Spartaka wśród budowniczych Nowej Huty

„Wszędzie w Polsce czujemy się jak wśród bliskich i drogich przyjaciół" — powiedział kierownik drużyny Spartaka Pinajczew na spotkaniu piłkarzy radzieckich z budowniczymi i sportowcami Nowej Huty. Spotkanie to odbyło się w przeddzień meczu Spartak — repr. Krakowa w jednej z największych świetlic budującego się kombinatu.

Podczas spotkania zrywały się wielokrotne okrzyki na cześć sportowców wielkiego Kraju Rad, na cześć wiecrzystej przyjaźni polsko-radzieckiej oraz na cześć wspólnej walki o pokój.

Gwardia drugim finalistą Pucharu Polski

ROZEGRANE w dniu wczorajszym spotkanie piłkarskie o prawo walki w finale wojewódzkiego „Pucharu Polski" między zespołami Gwardii i Unii zakończyło się zwycięstwem gwardzistów w stosunku 2:0 (1:0).

Piłkarze Gwardii przeważali nieznacznie nad przeciwnikiem w pierwszej połowie meczu, natomiast po przerwie opanowali sytuację całkowicie, stale zagrażając bramce Unii. W obu zespołach zagrały dobrze linie obronne, zawiodły zaś ataki.

Bramki strzelili: Stefanik w 30 min. i Bartczak w 70 min.

Finał rozegrają między sobą obie III-ligowe drużyny Kolejarz i Gwardia w nadchodzącą sobotę.

Sportowcy radzieccy w Pradze

DO PRAGI przybyła reprezentacja hokejowa Związku Radzieckiego oraz piłkarzy Dynamo Moskwa. Hokeiści i piłkarze ZSRR rozegrają w Czechosłowacji po 3 spotkania. Pierwszy mecz reprezentacji hokejowej odbędzie się w czwartek 5 listopada w Pradze, a piłkarzy również w czwartek 5 bm. z reprezentacyjną drużyną Banik w Brnie.

Wydawca: Instytut Wydawniczy „Czytelnik". Redaguje kolegium. Redakcja – Szczecin, al. Wojska Polskiego 29, II p. Tel: 57-41 Sekretariat i Naczelny Red., 25-33 Sekretarz Redakcji 38-21 Zastępca red. nacz. 62-35 Dział Korespondentów i Sygnały. 21-18 Dział Miejski 27-77 Kier Dz. miejskiego. dz morski i fotorep 50-21 Sport. 56-16 Sekretarz redakcji nocnej po godzinie 21-ej. Redaktor naczelny przyjmuje w godz. 12 do 13. Niezamówionych rękopisów nie zwraca się. Adres admi. nistracji: Szczecin, al. Wojska Polskiego 29, I p., tel. 58-27. c II p. tel. 28-43.

Szczecińskie Zakłady Graficzne Szczecin. ul Krzysztofa 9. X—4— 14671. Nr zam. 5961. 4.11.53.

G. ADAMOW

Wygnanie WŁADCY

(24)

ROZDZIAŁ 7

DZIECIŃSTWO I LATA CHŁOPIĘCE ŁAWROWA

PRZYSZEDŁ na świat jako słabe, chorowite dziecko. Uratowały go zabiegi lekarzy i pełna poświęcenia troskliwość matki. Potem słońce i morze południowego kurortu dziecięcego zahartowały chłopca. Sergiusz rósł, rozwijał się, krzepł fizycznie. Stopniowo znikały nie kończące się katary, przeziębienia, elektryzowane ciepłe ubrania, wełniane pończochy. Zaczęło mu nawet przybywać na wadze.

Ale z tych dziecięcych lat pozostały: skłonność do zamyśleń, niezręczność ruchów, brak wiary we własne siły.

W szkole Sergiusz stronił od hałaśliwej gromady tryskających życiem dzieci, najczęściej stał bojaźliwie na uboczu, patrząc na ich wesołe zabawy i bieganinę. Bał się zdradzić ze swą słabością, niezręcznością, okazać się śmiesznym; choć całym sercem ciągnął do wesołego, radosnego życia. Pewnego razu w czasie pauzy w sali gimnastycznej zaczął ćwiczyć na drążkach, ale spadł, naraził się na śmiech, najadł się wstydu i więcej nie poszedł do sali. Namowy nauczycieli nie odniosły skutku. Lekcje gimnastyki stały się dla Sergiusza męczarnią. Im bardziej zwracano uwagę na niego, tym bardziej stawał się niezręczny i coraz częściej wywoływał ogólny śmiech. Pozostawiono go więc w spokoju, zdecydowano dać mu czas, by wciągnął się w życie szkoły. I wtedy poczuł się nieszczęśliwy, że nie jest taki jak inne dzieci, chociaż koledzy, śmiejąc się z jego niezdarności, w istocie traktowali go przyjaźnie.

Jego sąsiad w ławce, długonosy Wania Kolesow, wybuchowy, pyszałkowaty, zadzierżysty chłopiec, był największym siłaczem w klasie i nie znosił sprzeciwu.

Pewnego razu ktoś rozlał atrament na jego ławce. Wania nie zauważył tego i cały się powalał. Chłopcy wybuchnęli śmiechem. Sergiusz również. Wania wpadł w złość i zaczął krzyczeć, że to Sergiusz naumyślnie wylał atrament. I zagroził mu „wcirą". Sergiusz, chociaż wiedział, że atrament rozlał Żenia Katienin, nie zdradził go, bo Wania budzi strach we wszystkich, a Żenia był dobrym, spokojnym chłopcem i bardzo podobał się Sergiuszowi. Na następnej pauzie Wania zaczął poszturchiwać Sergiusza, chcąc wywołać bójkę. Żenia z daleka ze strachem patrzył na to. Sergiusz z początku cofał się, uchylając się od walki, lecz potem, przypadkiem rzucił okiem na Żenię i poczuł, że jeszcze chwila, a Żenia przyzna się, że to on rozlał atrament. Wtedy coś niepojętego stało się z Sergiuszem, zacisnął zęby i pierwszy uderzył Wanię. Otaczający chłopcy aż krzyknęli ze zdumienia, a potem zaczęli klaskać w dłonie i wołać z zachwytem: „Brawo! Nie daj się Sierożu!"

Wania z furią grzmocił Sergiusza, ale ten nie ustępował i chociaż niezręcznie, jednak bronił się. Skończyło się na tym, że Wania przewrócił Sergiusza i zwalił się na niego. W tym momencie zabrzmiał dzwonek i trzeba było skończyć bójkę. Sergiusz wyszedł z niej mocno potłuczony. Serce waliło mu młotem, plecy i boki bolały, zadrapany policzek palił i nawet nieco spuchł. Ale, rzecz dziwna, Sergiusz jakby nie czuł tego wszystkiego, natomiast doznawał jakiegoś uspokojenia, a nawet zadowolenia. Chłopcy głośno, z ożywieniem komentowali bójkę, kłócili się, krzyczeli, gorączkowali się. Wszyscy chwalili Sergiusza i podziwiali jego odwagę.

Do domu wrócił Sergiusz podniecony i milczący. Matce, która zauważyła zadrapania, powiedział, że uderzył się o drzwi otwartej szafy, a szczęka wcale go nie boli. Później oświadczył, że ma dużo lekcji do odrobienia, ale zamiast pójść do swego pokoju, przeszedł przez całe mieszkanie do komórki służącej za skład różnych rupieci i połamanych mebli. Tam, nie wiadomo w jakim celu, wbito w sufit parę grubych żelaznych haków. Sergiusz odszukał mocną linkę, znalazł gładki, równy drążek i przystawiwszy składaną drabinkę, nie bez strachu wdrapał się na ostatni szczebel. Sapiąc, ryzykując, że spadnie, ścisnąwszy zęby i starając się nie patrzeć w dół, długo manipulował pod sufitem i w końcu zmajstrował coś w rodzaju trapezu.

Codziennie w tajemnicy przed domownikami z uporem ćwiczył na trapezie, przechodząc od najprostszych do bardziej skomplikowanych ewolucji. Nieraz spadł, ale potarłszy stłuczone miejsca znów wdrapywał się na trapez i dalej ćwiczył. Każdego dnia, gdy opuszczał swą „salę gimnastyczną", czuł się dumny jak po odniesionym zwycięstwie.

Po dwóch miesiącach potrafił już, wygiąwszy się w łuk, od jednego rozmachu przerzucić się nad drążkiem i robić młynka. Potrafił rozhuśtać się i wisząc głową w dół, z zamierającym od emocji sercem, przelatywać jak wahadło z jednego końca pokoju do drugiego. Po każdym osiągnięciu, po opanowaniu jakiegoś zręcznego i śmiałego ruchu wyobrażał sobie zdumione twarze kolegów i nauczycieli, kiedy on wejdzie do szkolnej sali gimnastycznej i zacznie spokojnie, jak gdyby nigdy nic, przerabiać swoje ewolucje. Nikt już nie będzie się z niego śmiał. Nagle przypomniał sobie o drążkach. A jeżeli powiedzą mu, żeby spróbował na drążkach? A on właśnie na drążkach tak się zblamował.

dalszy ciąg jutro